

Cene oglasov
1 stolp, peti-vrstica
mali oglas po 150
in 2 D, večji oglas
nad 45 mm višine
po Din 2-30, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica p6 10 Din
a Pri večjem a
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedelja in
dneva po prežnitku

Uprava JP u Kopitarjevi ul. št. 6 - Čekomni
račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349
za inaeale, Sarajevo št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Dunajska vremenska napoved: Zelo toplo. –
Veća verjetnost neviht.
Zagrebska vremenska napoved: Napol ob-
lačno, zmerno toplo.

Katoliško gibanje na Češkem

V prvih letih po združitvi so čsl. nasprotniki katoličanstva uporabljali v svojem boju predvsem surovo silo, ki ji je zrahljalo tla že desetletno ideološko delo čeških brezvercev. V tej dobi so jemali katoličanstvo pravice zlasti v parlamentu s krivično zakonodajo in z izrabljanjem državnih oblastev. Tedaj je nastopila čsl. ljudska stranka kot rešiteljica. Zauzelo je nadaljnje naglo prodiranje svobodomiselstva in zbirala tiste državljane, ki so bili voljni izvajati v parlamentu katoličanom njihove odzrete pravice. Ker je prva in edina dvignila zastavo obrambe, si je pridobila simpatije vseh katoličanov. Zato ni bilo nič čudnega, če si je čsl. Orel izvolil predsednika čsl. ljudske stranke tudi za svojega predsednika.

Politično delo in zunanjo obrambo pa spremlja tudi notranja rast v temeljiti verski poglobitvi, ki naj zajame, če mogoče tudi kroge izven Lidove stranke. Katoliška akcija med Čehi si krči pot polagoma, a zato tem bolj previdno. Skoraj popolnoma v okrilju in duhu katoliške akcije deluje Združene katoliške mladine (Sdružení katolické mládeže), ki je predvsem verskovzgojna in prosvetna organizacija. Sedaj ima 402 društev s 11.532 člani. Samo lansko leto se je osnovalo 75 novih društev. Versko življenje vzorno vodi duhovni vodja jezuit Pelikán. Posrečilo se mu je organizirati Eucharistično ligo, katere člani prejemajo mesečno sv. obhajilo. Viteški zbor sv. Václava, to je fantje, ki tedensko prejemajo sv. zakramente, šteje sedaj že nad 2500 članov. Posebno pozornost je posvetil duhovnim vajam v domovih duhovnih vaj. V Želínu se je n. pr. vršilo nekaj tečajev duhovnih vaj, a vendar niso mogli priki na vrsto vsi prijavljeni. Da Združenje ni pozvedlo tudi v prosvetnem oziru, dokazuje nad 2100 predavanj, 3660 sestankov, 382 gledaliških predstav in 332 zabav in akademij. Značilno je, da je med člani razen 37 odstotka kmetske mladine 10 odstotkov tovarniških delavcev in 35 odstotkov obrtniškega naraščaja.

Vse govorjenje o katoliški akciji bi se razblinilo v nič, če ne bi napredovalo gibanje za duhovne vaje. Kakor so utrjevanju in bolnemu telesu potrebne toplice in kopališča, tako so našim ranjenim dušam potrebne toplice duhovnih vaj za lastno ozdravljenje in za zbiranje sil za apostolsko delo. Zato se vrši za češke katoličane samo v juniju in juliju v 14 domovih 35 tečajev duhovnih vaj.

Svojevrsno gibanje je krog izobražencev, ki se zbira okoli nabožne revije »Na globino«, ki jo izdajajo olomuški dominikanci. Pred petimi leti je začel izhajati ta časopis, ki si je stavil nalogo poglobiti versko življenje izobraženstva. V začetku je imel 1500 naročnikov, sedaj jih ima nad štiri tisoč. Olomuški dominikanci so delali tiho pet let, izdajali časopis, ki so ga spremljale res krasne knjige nabožne vsebine. Tako se je počasi tvorilo občestvo ljudi, ki hočejo duhovno rasti in s spoznavanjem in doživljanjem Boga se podlagiti svojo ljubezen do Njega. Danes ima list »Na globino« svoje čitatelje in pristaje v vseh mestih. Prihodnji mesec se zbore čitatelji časopisa »Na hlubinu« na svoj prvi sestanek v Prago. Ko so tako sebe že malo prenovili v Kristu, se hočejo porazgovoriti o verskih problemih in o verskih nalogah bodočnosti. Zlasti na Češkem, kjer je potreba največja, bodo ti posamezni apostoli tvorili majhne stanice, ki bodo prirejele verske konference, in sicer na tak način, kateri najbolj odgovarja sedanjemu človeku, razjednemu od skrbi za kruh, od verskih dvomov in borb. Brez dvoma bo ta način katoliške akcije rodil lepe uspehe.

—b—

Volitve na Saškem

Dresden, 23. jun. x. Včerajšnje deželne volitve na Saškem so pokazale, kakor je bilo pričakovati, močen porast glasov narodnih socialistov od 154.000 na 377.000. Narodni socialisti dobijo 9 novih mandatov in bodo prišli v novi deželni zbor s 14 poslanci. Največ je izgubila nemška ljudska stranka, ki je izgubila 5 mandatov. Razdelitev mandatov je sedaj sledeča: socialni demokrati 32 (prej 35), komunisti 15 (14), stari socialisti 0 (2), gospodarska stranka 10 (11), Landbund 5 (5), demokrati 3 (4), Aufwärtlerji, ki hočejo izvršiti valorizacijo vojnih posejil 2 (3), narodni nacionalisti 2 (0), krščansko socialna ljudska delavnost 2 (0). Po tem skupnem rezultatu ima velika koalicijska, ki je v prejšnjem deželnem zboru razpolagala s 50 izmed 96 mandatov, sedaj samo še 43 mandatov. Zato ne bo več mogla sestaviti večine. Na podlagi novih rezultatov je dana možnost koalicijske sredine s pomočjo gospodarske stranke, ki bi razpolagala s 53 mandati.

Autocesta Calais-Carigrad

London, 23. jun. x. Angleška avtomobilska zveza se zavzema za to, da se ustvari velika prometna cesta od Calaisa do Carigrada preko Bruslja, Koblenza, Frankfurt, Nürnberga, Dunaja, Budimpešte, Beograda in Sofije. Z vsemi tozadevnimi državami je prišlo do dogovora, da se bo ta cesta v vseh delih gradila enakomerno in zavarovala proti prahu. Več tisoč nevarnih točk in ovinkov se bo odstranilo in vsi prehodi preko železniških prog preuredili z nadvozom ali podvozom.

Največja ladja sveta

Pariz, 23. jun. x. Družba Compagnie Generale Transatlantique je po dolgem študiju sestavila načrt za zgraditev novega ogromnega parnika, ki bo dolg 301 m, širok 32 m in segal pod vodo 11,50 m. To bo največja ladja sveta in se bo začela graditi prihodnjo spomlad.

Madjari pripravljajo vrnitev Habsburžanov

Skrivnostna pol Bethlena v Rim — Francija proti — Madjarški dementi

Rim, 23. jun. x. Madjarški ministrski predsednik grof Bethlen je včeraj čisto na tihem prišel v Rim, kjer listi tudi danes z nobeno besedico ne omenjajo njegovega prihoda. Bethlen bo menda kmalu zapustil Rim in se vrnil v Budimpešto.

Pariz, 23. junija. x. Glede vrnitve Otona na madjarški prestol se večina francoskih listov izjavlja v odklonilnem smislu. »Tempo« izjavlja z očitnim svarilom, da v primeru, če bi na Madžarskem obstajala močna struja za kronanje Otona, ta problem v sedanjem času nikakor ne sme postati aktualen. Vprašanje madžarskega kralja se sme rešiti samo z izrecnim pristankom vseh treh držav Male antante. Upati je, da bo Madžarska spoznala možnosti, ki se ji nudijo haš sedaj za politiko sprave z Male antanto, in da je ne bo ogrožala z nepremišljenimi pustolovščinami.

Lord Strickland razkrinkan

Globok utis vatičanske Bele knjige

London, 22. jun. d. Razne alarmantne vesti, ki so se te dni širile o Malti, se dementujejo. Angleška vlada se ni ničesar ukrenila glede rešitve malteškega vprašanja, dasi je zelo verjetno, da se bo ustava za dve leti ukinita, medtem pa se bo otok upravljal kot kolonija krone.

Ni res, da bi se bila vlada postavila na stališče lorda Stricklanda. Ako se ustava ukine, bo lord Strickland naveden privatje. Ni nobenega govora, da bi britanska vlada hotela voditi kakšno borbo proti škotom in kleru na Malti.

V angleški javnosti je bela knjiga Vatikana napravila zelo globok vtis. Vsi listi priobčjujejo iz nje dolge kolone. Največjo senzacijo pomeni objava poročila monsignora Robinsona o razmerah na Malti. Lord Strickland je bil namreč dozdaj trdil, da se je sv. Stolica v svojem postopanju v malteških zadevah opirala na poročila drugih pristanskih oseb, zdaj pa je evidentno, da se je Vatikani držal nepristranskega poročila delegata, imenovanega v sporazumu z angleško vlado.

Monsignor Robinson v tem svojem poročilu pravi, da je Malta pod režimom lorda Stricklanda

Budimpešta, 23. junija. AA. Madžarska telegrafna agencija poroča: V zvezi z vprašanjem madžarskega prestola širi češkoslovaški socialistični organ »Pravo Lidu« v zadnjem času razne tendence vesti. V dobro informiranih krogih izjavljajo, da so vse te vesti kombinacije, ki so nastale v zvezi z vprašanjem madžarskega prestola, kakor tudi one kombinacije glede vloge, ki jo pripisujejo italijanski vojski za primer vzpostavitev monarhije, popolnoma izmišljene. Madžarski ministrski predsednik grof Bethlen je, ko se je mudil v Londonu, naglasil, da vprašanje dinastije na Madžarske ni aktualno. Stališče madžarske vlade v tem vprašanju je ostalo neizpremenjeno. Zato služijo vsi glasovi o vzpostavitvi monarhije na Madžarskem samo prozornim in tendenčnim smotrom.

podvržena pravemu terorju, da je svoboda besede onemogočena, da je parlament brezpomembna lutka, da je justica strahovana in da se Cerkev ter katoliška vera nekaznovano napada in sramoti.

Angleška javnost z velikim zadovoljstvom navaja besede bele knjige, v katerih se izraža upanje, da zaradi diskusije o Malti ne bodo trpeli prisilni odnosi, ki vladajo med sv. Stolicco in britansko vlado.

Podčrtuje se tudi, da sv. Stolica ponovno izjavlja, da se ne bo razgovarjala z malteško vlado, dokler ji bo na čelu lord Strickland.

Stanje na Malti

London, 23. jun. AA. Odločitev vlade glede na vladno obliko na otoku Malti v času izrednega stanja še ni objavljena. Dobro poučeni krogi na Malti poročajo, da se bo stanje, ki je nastalo z najnovejšo odredbo, ki ustavlja volitve, nadaljevalo. Mnogo se razpravlja o tem, ali bodo ostali ministri v času izrednega stanja še nadalje na vladni ali pa se bodo vodili vladni posli brez njih.

Bolgarska vlada nastopila proti makedonstvujuščin

Sofija, 23. jun. x. Ponoči v soboto in nedeljo je policija v Sofiji nemadoma izvršila obširne racije proti makedonskim revolucionarjem in aretirala mnogo oseb. Med aretiranci se nahajajo tudi prominentne makedonske osebnosti, tako bivši poslanec Kušev in član makedonskega narodnega komiteja Gerasimov. Aretirance bodo internirali v krajih ob Crnem morju. Preden so se izvršile te aretacije, je bilo v zadnjih dneh več zaupnih posvetovanj med zunanjim ministrom, vojnim ministrom, sofijskim mestnim komandantom in polic. šefom. Listi pišejo, da so te aretacije v zvezi z zadnjim bombnim atentatom v Nišu, radi katerih je jugoslovanska vlada zopet izročila v Sofiji seznam oseb, ki delujejo v obmejnih krajih. Tako bolgarska vlada, kakor tudi jugoslovansko poslanstvo odločno zanikata, da bi obstojal še kak drug seznam, kakor oni, ki se je izročil meseca marca po pirotskem atentatu.

Heimwehr se umika?

Dunaj, 23. jun. l. Princ Starhemberg, vodja Heimwehra Zgornje Avstrije, je v nekem govoru v Linzu izjavil, da ni res, da bi se bil Heimwehr obvezal restavrirati habsburško dinastijo. Vprašanje monarhije ali republike za enkrat Heimwehra ne zanima. Ko se bo ustanovila nova država, bo ljudstvo odločilo, ali ima rajši monarhijo ali republiko. Kar tiče rajha, je Heimwehr za priključitev k federativni vsenemški državi, ne pa k centralistični velepruski državi. Vprašanje Habsburžanov še

ni dozorelo in se Heimwehra danes še ne tiče.

Ta govor se smatra kot posledica razgovorov med voditelji Heimwehra in kanclerjem Schoberjem, ki je voditeljem pojasnil razloge, radi katerih je bilo neobhodno Pabsta iz Avstrije izgnati.

Govorice, da se bo Pabstu dovolil povratek v Avstrijo, so neosnovane.

Razgovori med voditelji Heimwehra in dr. Schoberom zaradi ustanovitve modusa živendi se bodo nadaljevali.

Otvoritev britanske kolonijalne konference

London, 23. jun. AA. Danes dopoldne bo otvorjena konferenca kolonijalnih guvernerjev. Otvoritveni nagovor bo imel lord Passfield, državni tajnik za kolonije. Konferenca je misljena kot nadaljevanje konference, ki je bila leta 1927. Na tej konferenci je bilo, kakor znano, sklenjeno, naj se vsake tri leta vrše konference o vseh važnejših kolonijalnih vprašanjih. Skoro vsa angleška kolonialna posest, ki meri kakih dva milijona kvadratnih milj s približno 50 milijoni prebivalci, leži v tropičnem pasu. Administrativno, finančno in zakonodajno je vsaka kolonija enota zase in se razlikuje po jeziku,

narodnosti in prirodnem bogastvu. Navzlic temu pa imajo kolonije neke skupne naloge, zlasti na zdravstvenem, poljedelskem in gradbenem polju. Periodične razprave o teh vprašanjih so zato nadvse primerne. Konferenca bo zasedala tri tedne. Na dnevnem redu bodo vprašanja kolonialnega razvoja ter zlasti problemi kolonialne uprave.

Nairobi, 23. jun. AA. Zastopniki evropskih privatnih združenj v Južni Afriki so se izjavili odločno proti politiki angleške vlade v vprašanju južnonfriske zveze.

Italija v stiski

Z govori si skušajo pomagati preko grozeče gospodarske krize

Rim, 23. jun. p. Zveza fašističnih industrijalcev in institut za zunanjo trgovino sta imela več sej, na katerih se je razpravljalo o gospodarskem položaju v zvezi z najnovejšimi carinskimi ukrepi, ki jih je Amerika napravila. Rimska poročevalska agencija je zvedela, da bo Italija v sporazumu z vsemi finančnimi in trgovskimi krogi začela z energično akcijo, da se zaščiti pred posledicami ameriških ukrepov. Obstoja nevarnost, da se bodo po zatvoritvi tržišč evropski industriji pričeli prodajati predmeti iz evropskih držav in sicer haš iz tistih, ki ne bi mogle najti prodajnega trga v Ameriki. Proti tej nevarnosti bodo industrijalci ukrenili vse potrebno. V tem smislu so predložili posebno vlogo fašistični vladi.

Razven nerazveze v italijanskem tisku se opaza velika vznemirjenost tudi radi vojaških ukrepov, ki jih je, kakor navaja, Francija podvela. Današnji listi prinašajo obširna poročila o manevrih francoske kopne vojske in mornarice v področju Tunisa.

Obče razpoloženje v Italiji je zelo napeto. To najbolj priča tudi najnovejši govor glavnega tajnika fašistične stranke Turattija, ki je odkrito vrgel rokavice vsemu svetu. Na kongresu zveze vojnih borcev v Bologni je v svojem govoru naglasil, da bo fašizem zastavil vse svoje sile in da bo fašistična revolucija dosegla svoje cilje. »Čutimo, da je naša revolucija že izpopnila svoj političen cilj in sedaj mora doseči tudi svoje naravne cilje. Gospodarska borba je težka. Tu je treba vztrajati in se neprestano boriti in žrtvovati. Kajti samo tako je mogoče priti do gospodarske svobode. V Ameriki se ruši bogastvo bančnih tržišč. Niti Angleški ni lahko, ko po londonskih ulicah neprestano pribajajo sprejedi brezposelnih delavcev. Tudi bogata Francija si prizadeva, da reši svoje varčevalce in ogrožena prihranke gospodarskih krogov. Mi največ trpimo radi tega, ker so drugi narodi, katerim smo dajali s polno roko v težkih časih vojne, sedaj postali nepriljubljeni upniki, ki niso s tem zadovoljni, ker so nas prisilili, da jim

Premestitve

Belgrad, 23. junija. AA. Z odlokom ministra notranjih del in predsednika vlade generala Petra Zivkovića so premeščeni:

Franjo A. Verbič, višji pristav sreskega načelstva ljubljanskega sresa, h kraljevski banki upravi dravske banovine v 1/7.

Frane Sink, pristav kraljevske banke uprave dravske banovine, k sreskemu načelstvu ljubljanskega sresa v 1/8.

Otmir Skale, pristav sreskega načelstva v Novem mestu, k sreskemu načelstvu v Litiji v 1/8.

Stefan Törnar, politično-upravni pripravnik kr. banke uprave dravske banovine, k sreskemu načelstvu v Novem mestu v 1/8.

Boris Modrijan, politično-upravni pripravnik sreskega načelstva v Ljubljani, h kr. banki upravi dravske banovine v 1/8.

Sokolski zlet

Belgrad, 23. jun. m. Danes dopoldne so se na tukajšnjem stadionu pričele tekme za vse-slovensko in jugoslovansko sokolsko prvenstvo. Na tekmi sodelujejo tudi češkoslovaški Sokoli.

„Vrbas“ cigarete

Belgrad, 23. jun. AA. Te dni je uprava državnih monopolov dala v promet novo vrsto cigaret, ki se bodo imenoval »Vrbas«. Te cigarete bodo nato v juliju in avgustu izročene v promet tudi po ostalih krajih naše države. Nove cigarete bodo prodajali po 4 din za škatlico z 10 komadi. Nadalje so bile izročene v promet cigarete »Drina« v škatlicah po 20 komadov, kakor so doslej prodajali cigarete »Vardar«.

Belgrajske vesti

Belgrad, 23. jun. z. S prvim julijem stopi v veljavo nova izseljeniška kvota. Sedaj imamo 400 kvotnih viz, in sicer 200 za ameriški konzulat v Zagrebu in 200 v Belgradu. Do tega časa bodo bani dostavili ministrstvu popis vseh viz, ki so jim bila predložena na njihovem ozemlju.

Belgrad, 23. jun. AA. Novo postavljeni reis ul ulema je položil 14. t. m. prisegel pred ministrom pravde. Takoj nato je bil sprejet od Nj. Vel. kralja. Reis ul ulema se je zahvalil Nj. Vel. za visoko imenovanje. Reis ul ulemo je naposled sprejel predsednik ministrskega sveta.

Balkanski zdravniki in naše zdravst. ustanove

Ljubljana, 23. junija.

V nedeljski številki smo priobčili poročilo o prihodu higienske delegacije Društva Narodov, ki je pregledala zdravstvene ustanove v Romuniji in je sedaj na potovanju po Jugoslaviji.

Točno po programu se je vsa delegacija v soboto ob štirih popoldne odpeljala z mestnim avtobusom v Lukovico. Tja gredo so si zdravniki ogledali še »Beneške toplice«, to je štirinovo kopališče na Jezici. Gostje so pri tej priliki izrazili začudenje, da vidijo na svojem potovanju po Sloveniji toliko raznovrstnih kopališč in da se ljudje prav povsod kopljejo, kjer je le voda. Ugajalo jim je tudi, da so že sedaj, ko je šele junija, ljudje že vsi ogoreni.

V Lukovici so si ogledali zdravstveni dom in obenem preučili asanacijo vasi, ki je je l. 1924 in 1925 izvršil Higijenski zavod v Ljubljani. Vse naprave jim je pri tem razkazoval ter jim tolmačil direktor tega zavoda dr. Pirc. V Lukovici so se gostje ustavili pri Vidcu, kjer so se okrepčali s surovimi kranjskimi klobasami. Iz Lukovice so se vrnili v Ljubljano. Nazaj gredo so se ustavili v Stožicah in si tam ogledali eno novih delavskih hišic. Zanimali so se zlasti za notranjo razdelitev hišnih prostorov in na kaj slovenski človek posebno pazi v hiši. Ugotovili so, da je kljub majhni hišici, v njej dovolj prostora za eno družinico. Zvečer so gostje odšli na Bellevue. Tam so občudovali krasen razgled, hladeči rožniški zrak in pa prijetno zabavo.

V nedeljo jutraj so se nameravali naravnost odpeljati na Gorenjsko. Ustavila pa jih je francoska procesija, ki jih je, — po večini pravoslavne —, zelo zanimala. Zelo so jim ugajale slovenske narodne noše. Ob pol devetih so se pripeljali z avtomobili v Krekovo gospodinsko šolo v Zgornji Šiški. Sprejela jih je ravnateljica prednica s. Vida z voditeljico šole s. Adelindo. Sestre so jim prav podrobno razkazale vse zavod in jim opisali ustroj šole. Najbolj všeč je bil gostom internat zaradi snaznosti in pa prostornost vse zgradbe. Presenetila jih je tudi razstava ročnih del, ki so jo zbrale gojenke med šolskim letom in pa razstava otrok iz zavetišča.

Iz te gospodinske šole so se gostje odpeljali do nove draveljske šole, kjer jih je sprejel župar. Za kotnik z obema ravnateljema šole. Med gosti je prevladovalo mnenje, da tako imenitna šola ne more biti splošen tip šole. Občudovali pa so veliko odločnost občine, ki je zgradila šolo kar na lastne stroške in si napravila velike izdatke. Zanimali so se za notranjo ureditev razredov, ki je svojevrsna in zelo higienska.

Skozi Št. Vid in Tacen so se gostje odpeljali v Smlednik. Tam so si ogledali mali vodovod, ki ga je lani zgradil higijenski zavod s pomočjo vaščanov. Ta vodovod je dolg 500 metrov, letos pa ga bodo podaljšali še za 200 metrov. Nato so se gostje odpeljali v Predoslje, kjer so si ogledali mlekarino in sirarno. Sprejel jih je g. Zupan, vodja zadruge. Razložil jim je ustroj zadružnih mlekarin in način sprejemanja in oddajanja mleka. Gostje so tudi poskusili izdelke mlekarne.

Pot je goste vodila nato naravnost v Trzin, kjer jih je v zdravstvenem domu pozdravil mestni župan g. Lončar. Ogledali so si tudi ta zdravstveni dom, ki ga vodi dr. Pančeto. Izrazili so željo, naj bi ta zavod dobil še protituberkulozni odelek. V zdravilišče na Golnik so prišli ob 12. Tam so kosili in šele po obedu so si ogledali vse zdravilišče. Ogled je trajal do 4 popoldne. Šef zdravilišča dr. Neubauer je gostom lepo in kratko tolmačil razvoj zdravilišča in njegove naloge. Gosti pa so izrazili mnenje, da na vsej svoji poti še niso videli tako lepega in enotno urejenega zdravilišča za tuberkulozne. Gostje so se nato odpeljali po zgornji poti s krasnim razgledom proti Begunjam, iz Begunj pa na Bled. Na Bledu so se žal mogli zadržati le malo časa, samo pol ure. Nekateri med njimi so se kopali v jezeru. Ogledali so si tudi poletno kraljevo rezidenco. Nato so jih avtomobili odpeljali v Ljubljano, od koder so z večernim brzovokom odpotovali v Zagreb.

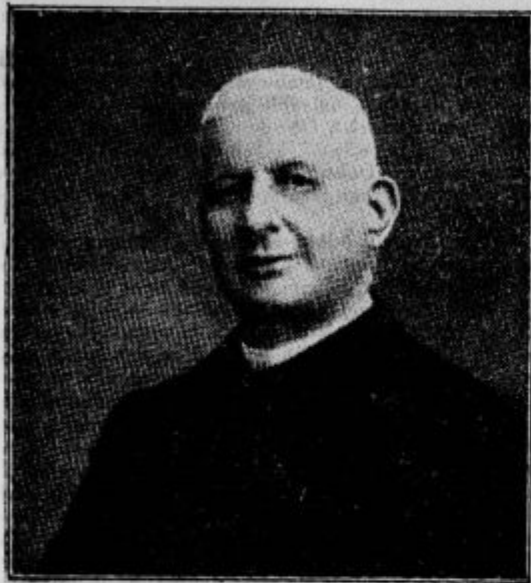
Vse njihovo zatrevanje, ki jim ga smemo tudi verjeti, pa je, da je bil obisk v Sloveniji vsek njihovega potovanja, da so zdravstvene ustanove tiste, po katerih mora svet meriti civilizacijo in kulturo Slovencev ter, da se Slovenija more v tem oziru meriti z vsako še tako visoko stoječo deželo.

plačamo dolgove do poslednje pare, marveč bi še hoteli, da nas v gospodarskem oziru pograbbijo za grlo in napravijo za svoje sužnje.

Schichtov Radion pere sam, varuje perilo!

Dr. MARTIN MATEK

stolni prošt mariborski — na mrtvaškem odru

Maribor, 25. junija.

Zamajal se je danes ob pol petih v stolpu mestne župnijske cerkve sv. Janeza veliki zvon in oznanil pretresljivo vest, ki prevzame s presunljivostjo vse širno lavantinske vladikovine, ki so ga ljubili kakor brata in spoštovali kakor očeta: da je šel v večnost sivolasi častitljivi in vseskozi plemeniti lavantinski stolni prošt dr. Martin Matek. Šel v večnost po plačilo za vse tisto dobro, ki ga je okoli sebe delil in dajal pošten dobričina in v vsem svojem bistvu in blagosti značaj, pošten oče vsem dragim sobratom in rojakom.

Bil je najizrazitejši zastopnik starejše generacije, duhovno žilavo delavni v svojih težnjah za čast in večji blagobit slovenskega ljudstva na Spodnje Štajerskem. Pokojni stolni prošt lavantinski je bil med najenergičnejšimi razgibatelji in glasniki katoliškega gibanja na ozemlju bivše Spodnje Štajerske. V takem svojem doslednem premočrtnem ravnanju in delovanju se je tako zelo zavzemal za blagor slovenskega ljudstva širno lavantinske škofije, ki ji je bil do poslednjega srčnega utripa zvest in zaveden sin, da mu pač ni bilo mnogo na tem, če je riskiral, da ni bil pri odločitvah činiteljnih bivše monarhije ravno najbolje zapisan.

Pred četvrtjo polstoletnega dela se je umaknil stolni prošt dr. Matek in jo prepustil drugemu. Javnosti se je bil sicer odmaknil v poslednjem času popolnoma, delu ne. Snoval je navzlic temu do zadnjega. Snoval in deloval je z vso svojo mladeniško živahnostjo in strogo pravičljivostjo, ki ji ni zlahka najti primer. Namesto z bogastvom popisana je knjiga njegovega burnega in žrtev polnega življenja z zaslugami, ki jih ima blagi pokojnik za verski in socialni gospodarski in posvetni napredek našega ljudstva, ter priča o možu, ki mu je bilo življenje vseskozi deležen dan. Pokojnikovo nesebično delovanje se je osredotočevalo zlasti na treh toriščih.

Navalil je bil marksizem v mase slovenskega delavstva v Mariboru ter je hotel vanj pronicati. Tedaj je prišel dr. Matek reševati delavstvo cerkvi in domovini ter ga zbirati v katoliškem delavskem društvu, ki mu je bil vse do prevrata očetoški voditelj in učitelj.

Na drugi strani je vse svoje odlične tvorne sposobnosti posvečal tistim oblikam gospodarskega življenja, ki je ob navalu germanstva bilo odločilne važnosti pri gospodarskem osamosvojevanju slovenskih množic v lavantinski škofiji — zadružništvu. Pokojni prošt je bil namreč med sновatelji Spodnještajerske ljudske posojilnice, ki ji je od marca 1908 načeloval z večino, vztrajnostjo in z vsemi svojimi odličnimi gospodarskimi izkušnjami ter pobudami.

Bil pa je stolni prošt dr. Matek med tistimi, ki so ob prehodu v najnovejšo dobo slovenskega političnega življenja zaslutili pomen tiska. Med začetniki katoliškega tiska na Sp. Štajerskem je bil. Od 28. julija 1891, ko je bil prvokrat izvoljen v odbor Katoliškega tiskovnega društva v Mariboru, pa vse do zadnjega je v ljubezni s toplo vneto in občudovanja vrednim preudarkom dajal in črpal iz glavice svoje tvornosti in probudnosti za nadvlado in polni prodor katoliškega tiska na Spodnjem Štajerskem.

Svoj najodličnejši in najsijajnejši poudarek pa so dobile pokojnikove izredne sposobnosti ravno na cerkvenem torišču. Bogati talenti so bili tu izpričani vsespovsod, kjer se je pokojni prošt udeleževal ter dopolnjeval z uprav-

neumorno vestnostjo in skrbnostjo. Dr. Martinu Mateku so bili uspehi na cerkvenem torišču z jamčeni. Z lastno močjo in božjo milostjo se je vzpenjal na lestvi življenja.

Rojen je bil 15. novembra 1860 v Gornjem Gradu. Po dovršeni ljudski in srednji šoli je vstopil v mariborsko bogoslovje in bil vseskozi med vodilnimi zastopniki tedanje generacije. Posvečen je bil 20. junija 1885. Po širimesečnem kaplanovanju v Slovenski Bistrici je šel decembra 1884 v Rim, kjer je promoviral po enoletnem študiju za doktorja kanoničnega prava. Avgusta 1889 je postal docent cerkvene zgodovine in cerkvenega prava na mariborskem bogoslovju, ki mu je bil od 1890 do 1909 pod-ravnatelj, od 1909 pa do 1916 pa ravnatelj.

Za številne zasluge, ki si jih je pokojni prošt stekel na dušno pastirskem polju in kot izborni strokovnjak cerkvenega prava, je zavzemal številna častna mesta, združena včasih s težko odgovornostjo. Postal je škofijski duhovnik in konzistorijalni svetovalec, kanonik, predsednik škofijskega cerkvenega sodišča, predsednik in izpraševalec komisije za ordinande, ravnatelj škofijske pisarne. Dne 1. avgusta 1917 pa je postal infulirani stolni prošt v Mariboru. Po smrti knezoškofa dr. Napotnika pa je v času od 15. maja 1922 pa do 17. julija 1923 vršil posle kapiteljskega vikarja. Prošt dr. M. Matek je postal deležen priznanja tudi na najvišjem mestu in je bil ob proslavi 700 letnice lavantinske škofije odlikovan z redom sv. Save III. stopnje.

Brez odmora so tekli dnevi življenja stolnega prošta dr. Martina Matka. Zato je nad nje-

govim, nad polstoletnim delom rosil božji blagoslov. Vsi ti uspehi na njegovi življenjski poti pa so imeli svoj vir v pokojnikovi veliki sposobnosti, izpričujoči se v vse do zadnjega delujoči mladostni prožnosti duha ter obsežnosti znanja, ki je šlo preko okvira njegove stroke. Osveževal in prečiščeval pa se je ta njegov intelekt v globoki verski gorečnosti, na drugi strani pa v zgledni skromnosti, preprostosti in pristrčnosti. Ni čuda, če mu je lavantinska duhovščina ob tako plemeniti osebnosti in ljubeznivosti značaja, ki je dajala častitljivemu stolnemu proštu posebno simpatično obeležje, izkazovala globoko spoštovanje, ljubezen in hvaležnost.

Globoko je posegel stolni prošt dr. Matek v socialno, narodnostno in cerkveno življenje slovenskega spodnještajerskega ljudstva in je pustil za seboj nesporne globoke sledove. Lavantinski verniki žalujejo za svojim ljubljnim proštom, ki ga bodo v sredo 25. junija pospremili številni prijatelji, znanci in duhovni sobratje na njegovi poslednji poti iz kapiteljskega poslopja na Slomškovem trgu.

Bil je prošt dr. Martin Matek med klicarji gospodarske in politične svobode Slovencev, med vnetimi pospeševalci njihovega vsestranskega napredovanja. V obilni meri bodo njegove zasluge oblagodarjene in poplačane v Večnosti.

Stolnemu proštu dr. Martinu Mateku, vele-možu našega ljudstva, vzornemu duhovniku in našega naroda zvestemu sinu na vekom veke slava in hvaležen spomin.

Prva telovska procesija v Hrastniku

Hrastnik, 22. junija.

Veličastna manifestacija katoliške miselnosti je bila danes tukajšnja procesija sv. Resnjega Telesa. Jasno se je videla vera neštetih množic, da mora Kristus kralj neba postati tudi kralj sveta, postati tudi kralj hrastniške doline in njenih od hudega tako skušanih prebivalcev.

Dobri verniki, vsi brez izjeme, so kar najlepše okrasili okna svojih stanovanj, razgrnili vezene in preproge, prižgali sveče in vse okrasili s cvetjem, postavili okusne evangelijske kapelice in v svojih dušah zažgali lučko ljubezni in javnega priznanja svojemu edine-mu prijatelju in trpinu Kristusu kralju. O tankim, čistim glasom je pozvanjal zvonček s strehe zasilne Logarjeve kapele, ko se je lepa procesija, ki jo je vodil g. prelat univ. profesor dr. Slavčič ob asistenci trboveljske duhovščine, razvila po griču nad Hrastniško dolino. Razvrstilo se je apostolstvo mož z zastavo, rudarji, steklarji, kemični delavci, rud. godba v rudarskih uniformah, otroci, pod vodstvom gg. učiteljev, z zastavicami v cerkvenih barvah, lovci; za njimi belo oblečene deklice

Strelna užiga

Trije požari na en dan v Savinjski dolini

Polzela, 22. junija.

Pomanjkanje dežja občutijo naše rastline že precej hudo. Travniki že kažejo rjave lise, krompir in kornuza vene. Dnevne nevihte prinašajo precej grmenja, potrebnega dežja pa le malo. Danes proti večeru je zopet razsajala huda nevihta, blisk in grom, dežja pa mnogo manj kot ga potrebujemo. Zato pa smo imeli požare od strele in to naenkrat na treh krajih.

Približno ob pol sedmih zvečer, ko je dosegla nevihta vrhunec sile, se je od strele užgalo gospodarsko poslopje posestnika Mihe Baloha v Založah pri Polzeli. V trenutku je bilo v ognju gospodarsko poslopje, vnela se je tudi zraven stoječa stanovanjska, s slamo krita hiša. Radi pomanjkanja vode v bližini ni bilo misliti na drugo kot na obrambo sosednjih poslopij ter reševanje živne. Do tal je pogorelo posestnikovo gospodarsko poslopje s prizidano hmeljsko sušilnico, stanovanjska hiša in svinjaki. Živino in večino pohištva so rešili.

Skoro istočasno kot na Polzeli se je pokazal ogenj v Zakli pri Gomilskem. Strelna je udarila v gospodarsko poslopje, last posestnika Vasleta v Zakli. Poslopje je pogorelo do tal, zraven še dva voza nove krme, katero so ravno pripeljali. V obeh slučajih je škoda le delno krita z zavarovalnino.

Kakor se je zvedelo zvečer, je gorelo še na tretjem mestu in to v Podvrhu v braslovški ob-

z lilijski v rokah kakor angelčki ob Jezusu, podporno društvo rudarjev z zastavo sv. Barbare. Nebo so nosili 4 rudarji v uniformah, časten špalir so tvorili rudarji s prižganimi jamščicami. Pred nebo so se razvrstili pevci, ki so slovenskim »evangelijem prav lepo odpevali, za Najsvetejšim so korakali zastopniki oblasti: gg. ing. Persoglio, dr. Aršek, orožništvo, zastopstvo steklarne in kem. tovarne, trboveljska Marijina družba z zastavo in žensko društvo z zastavo, za njim pa druge žene in dekleta.

Lovci so pri vsakem blagoslovu oddali salvo. Ljudstvo je prišlo v obilnem številu tudi iz sosednjih krajev, da se udeležijo prve teoforične procesije v Hrastniku. Vsi udeleženci so odnesli vtis, kako dobro je to hrastniško ubogo ljudstvo, ki v resnici zasluži, da odpremo roke in jim pri njih bormih plačah z vsemi močmi pomagamo z obilnimi prispevki, da se skoraj zgradi prva cerkev Kristusu kralju, kjer bodo potem imeli hrastniški delavci svojega prijatelja in Odrčenika vedno v svoji sredi; saj je zato prišel na svet in živi še vedno med nami, da ubogim oznanjuje evangelij. — Anton Boštele.

čini. Po pripovedovanju je bil požar pri posestniku Očakarju ali Pšakarju. Viden je bil dim in plamen, natančno se pa še ne ve, ker se gasilci še niso vrnili.

Otrok pod senenim vozom

Rimske toplice, 21. junija.

Ko je posestnik Alojzij Teršek z domačimi nalagal seno, je po nesrečnem naključju prišel pod seneni voz 4letni Jože, sin Edvarda Groznika. Seno so nalagali poslednji voz sena, ki je vanj bilo vpreženih par volov. Otroci so se medtem igrali okrog voza. Vola sta bila radi nadležnih muh nejevoljna, sta enkrat potegnili. Ponesrečeni otrok, ki se je v tistem trenutku nahajal pri kolesih, je padel in voz, naložen s senom, je zapeljal preko njega.

Domači so otroka takoj spravili domov, ker pa je bilo videti, da je dobil otrok poleg malenkostnih zunanjih poškodb najbrže tudi občutne notranje poškodbe, so takoj skočili po avto na postajo, ki naj bi ga odpeljal v celjsko bolnišnico. Po srečnem naključju so naleteli na šefa tovarne podpetnikov na Gračnici G. Carotto, ki je bil takoj pripravljen prepejati ponesrečenega otroka v bolnišnico.

Po mnenju zdravnikov je bila potrebna nujna operacija. Otrok se nahaja še v bolnišnici ter je upanje, da okreva. Staršem zopet resen opomin, da otrok ni puščati samih!

— PEGE —

odstrani takoj in brez sledu »Creme Orizoli«
Dobiva se v lekarnah, drogerijah in parfumerijah. Zalo-ga: »Cosmochemia«, Zagreb, Smičkalskova 23. Telefon 49-99

Krščanske strokovne organizacije

V nedeljo dopoldne se je v dvorani Delavske zbornice zbralo 65 delegatov krščanskih strokovnih organizacij na občni zbor svoje osrednje matice, Jugoslovanske strokovne zveze. Ta občni zbor je pokazal, da strokovno delo v krščanskih delavskih vrstah raste in pridobiva na ugledu.

Znamenitost tega občnega zbora je bila, da je nanj prišel delegat češkoslovaških krščanskih strokovnih organizacij František Moudry, ki je v imenu vodstva čl. krščanskih organizacij pozdravil naše krščansko delavstvo ter izjavil, da so čl. in jugoslovanske kršč. strokovne organizacije navezane na skupno delo in na skupne uspehe. Občni zbor je čl. bratskega zastopnika viharo pozdravil.

Uradnik Delavske zbornice Anton Marincšek je podal poročilo o racionalizaciji po tovarnah, ki se vrši na škodo delavstva. Njegovo predavanje je bilo zelo zanimivo ter jasna slika razmer.

Potem, ko je bila od funkcionarjev podana slika strokovnega dela in stanja ter poročila o društvenem delovanju, so se izvršile skoro soglasne volitve. V odboru ni sprememb. Obširneje poročilo je prinesel že »Slov. list«.

Izredni občni zbor SPD

Ljubljana, 23. junija.

Včeraj ob 10 dopoldne se je vršil v dvorani Mestnega doma izredni občni zbor Slovenskega planinskega društva. Izredni občni zbor je bil skličan, ker je predsednik dr. Tominšek odstopil. Obisk zborovanja je bil zelo dober, čeprav so imeli dostop samo člani z legitimacijami. Med drugimi se je udeležil zborovanja nadzornik podružnic dr. Senior iz Maribora. Zborovanju je predsedoval podpredsednik prof. Janko Mlakar. Prečitan je bil najprej zapisnik zadnjega rednega občnega zbora. Nato je prof. Mlakar obrazložil vzroke, ki so dovedli, da je predsednik dr. Tominšek odložil predsedniško mesto SPD. Obnemem je predsednik dr. Tominšek postavil tudi pogoje, s katerimi bi sprejel zapetno volitev. Te pogoje vsebuje njegov samostojni predlog, da se likvidirajo odseki, izvoljeni na zadnjem občnem zboru.

Prvi se je k debati oglašil dr. Henrik Tuma, ki je v daljšem govoru razložil delovanje odsekov in utemeljeval potrebo njihovih obstoja. Priznal pa je, da bo SPD, težko dobilo tako skrbnega predsednika, kakor je dr. Tominšek.

Dalje je govoril dr. I. C. Oblak. Ta je poudaril, da SPD nikakor ne sme izpustiti iz svojega odbora dr. Tominška ter si ga mora ohraniti kot predsednika. Tudi dr. Oblak ni bil za to, da bi se odseki likvidirali, pač pa je stavil predlog, naj se dr. Tominšek naprosi, da prekliče svoj sklep. Nobenemu odseku pa ne greveč pravic, kakor so obsežna v pravilih, proti katerim ne more biti nobenega odseka. O tem pa naj odloča vrhovna instanca SPD, to je glavno zborovanje.

K besedi se je oglašil dr. Pretnar, ki je naglašal zasluge dr. Tume in njegove zasluge za planinstvo; zavračal je napade, ki so zadnje čase prihli z gotove strani na njegovo osebo.

Zaradi pozne ure je predsedujoči prof. Mlakar zahteval, naj se oglašajo besedi samo tisti, ki so proti predlogu ali za predlog dr. Oblaka. Med drugimi se je k debati oglašil še dr. Senior, ki je protestiral proti temu, da se je zborovanje prestavilo iz petka na nedeljo in da občni zbor ni bil 14 dni poprej naznanjen. Povdarjal je za sluge dr. Tominška, ki vživa simpatije vseh podružnic. Podružnicam namreč ni vseeno, kdo je na čelu vsega SPD.

Za tem je dal prof. Mlakar predlog dr. Oblaka na glasovanje. Predlog je bil sprejet z večino glasov.

Pri nadomestnih volitvah so bili izvoljeni z večino glasov: za odbornika g. Gvido Cadež, za namestnika pa dr. Stane Tominšek in g. Spendec. Občni zbor je bil zaključen ob pol enih. V nasprotju s prejšnjimi občnimi zbori SPD je to zborovanje poteklo zelo mirno in dostojno.

Požar v Rovtiah

Rovte nad Logatcem, 20. junija.

Dne 19. t. m. na praznik je malo manjkalo, da ni zgorela župna cerkev sv. Mihaela v Rovtiah. Ljudstvo je bilo zbrano v hiši božji, kjer se je pel ravno »credo«, kar se oglašalo klic: »Cerkev gorit« in vsa množica se vsuje gledat, kje se je prikazal rdeči petelin. Gost dim se je valil iz škodljive strehe v smeri proti vrhu. Zažgal je cigaretne ogorek, vržen po neprevidnosti iz zvonika. V dobri pol uri so ogenj udušili, in cerkvena slovesnost se je vršila nemoteno naprej.

Da ni zgorela cerkev, se je zahvaliti posebno trem okoliščinam. Pihal je k sreči vzhodni veter, ki je zadrževal ogenj, da se ni mogel naglo širiti po izsušeni strehi. Gorje, če bi bila nasprotna sapa. V hipu je bila tudi na mestu zadostna pomoč — celokupno gasilno društvo. Posebno pa se je izkazala nova na binškošni ponedeljek blagoslovljena motorna brizgalna, (900 litrov na minuto), brez katere bi bile najbrže vse drugo zastoj.

Nastala škoda je krita z zavarovalnino.

Smrt šolarke v vodi

Slov. krajina, 22. junija.

Potok Ledava je v nekaj dneh zahtevala kar dve žrtvi. Komaj so listi prinesli vest o 17letnem Sukiču Stefanu, ki je utonil v M. Soboti, se je našla grob v Ledavi tudi 7letna Stefanec Barica, učenka drugega razreda osnovne šole iz Renkovec. Po končanem pouku so se otroci podali k potoku. V hipu so bili vsi v vodi. Po vsej okolici je odmevalo veselo kričanje otrok. V trenutku pa so utihnil. Zgodila se je nesreča. Mala Barica ni znala plavati. Po neprevidnosti je zašla v globoko vodo, ki ji je segala čez glavo. V trenutku je izginila pod vodo. Otroci so nekaj časa gledali, kako je dekletce molelo iz vode roke. Ker so bili vsi majhni, ji na pomoč ni šel nobeden. Obkleli so se in bežali v vas. Tam so s strahom pripovedovali, da se ena šolarica potapljala. Ljudje so takoj hiteli k potoku, toda bilo je že prepozno. Ko so potegnili deklico iz vode, je bila že mrtva.

Kaj pravite?

Gospod urednik! Bral sem te dni izjavo gosp. bana, ki je najvišji predstavnik državne oblasti in avtoritete na Slovenskem. V tej izjavi pravi g. ban, »da je ravnatelj Trboveljske premogokopne družbe meni (g. banu) osebno izrekel grožnjo, da banovina brez volje TPD ali proti volji TPD, elektrifikacije ne bo nikdar izvedla, češ da ima TPD milijone in bo tudi težke milijone izročala, da naše namene prepreči.«

Kaj pravite na tako izjavo, gospod urednik? Jaz ne pravim nič! Mislim pa, da bi noben trboveljski rudar ne govoril v tem tonu in da trboveljski rudarji niso zavidanja vredni. Saj smo brali ne le o stradalnih rudarjih, ampak tudi o bojih v trboveljski občini, kjer se je močna TPD kot davkoplačevalec hotela izogniti raznim socialnim in kulturnim izdatkom. Ta boj je za sedaj končan, ker je imenovana nova občinska uprava in nov župan. Morda bo TPD z novo upravo ljubiznejska in boja ne bo več.

Slišali smo, kake težave je imela s TPD tudi bista oblastna samouprava. Sededa oblast ni predstavljala tiste moči in avtoritete, kakoršna je sedaj združena v gospodu banu. Zato je toliko bolj nezadosten označeni nastop.

Vsekakor pa so te težave pojav, ki sili k razmišljanju.

G. banu se pa zahvaljujem, ker je moško odkril nekaj, kar oči javnosti le redko tako jasno vidi.

Dobremu pastirju v zahvalo

Znamenito slavlje ob 25. letnici g. župnika Sarcu v Smartnem

Kranj, 23. junija.

Kot ena sama velika družina, ki jo draži in vodi neka skupna vzvišena ideja, ki jo spaja topla vzajemnost in iskrena ljubezen, se je vsa smartninska fara v dnešni slavnostni jubilej zvesto in udano poklonila svojemu dušnemu pastirju prečastitemu gospodu duhovnemu svetniku Alojziju Sarcu. Biti 25 let gospodar in voditelj tako velike družine, se pravi živeti v skupnem vzajemnem delu, skupno čutiti in doživljati, stati članom družine ob strani s svetom in dejanjem, z njimi deliti veselje in žalostne trenutke. Jubilej predstavlja zaključek del življenjske dobe, venčane z uspehi trudopolnega dela.

Smartninci so se morali v resnici globoko zavedati pomembne važnosti tega slavnostnega trenutka, ker so na tako slovesen in dostojen način proslavili 25. letnico svojega ljubljanskega župnika. Kot uvodno slovesnost lahko smatramo sobotno prvo sv. obhajilo, ki se je vršilo ravno na godovni dan g. svetnika in vsi prvoobhajanci so nato tudi v nedeljo zjutraj brez kakšnega povelja vsi ponovno pristopili k sv. obhajilu in ga darovali v počaščenje svojega duhovnega pastirja in voditelja.

Med veseljem in živahnim potrkavanjem se je v soboto zvečer zbrala skoro vsa fara pred župniščem, da se pokloni slavljenca. Velik reflektor je sipal na zbrano množico bleščečo luč, nad njim pa je žarela iz žarnic sestavljena številka 25 in simbolično razodevala pomen in vzrok tega izrednega dogodka. S potrkavanjem se je vrstilo petje moškega zbora, skupaj 30 pevcev, kjer sta združeno nastopila oba zbora iz Smartna in Stražišča. 30 mož, ki so bili predstavniki in zastopniki različnih korporacij, je nosilo svetle balončke. Pevec in zastopniki so bili po izvršeni podoknici v župnišču pogosteni in je bilo izrečenih več napitnic. Izvrstno uspela podoknica je na vso množico napravila sijajen vtis.

V nedeljo dopoldne je bilo slovesno cerkveno opravilo, ob asistenci velikega števila zbrane in k slovesnosti došle duhovščine. Slavnostni govor je imel g. dr. Levčič, prof. v pokojni in sošolec g. svetnika. Kot zastopnik in škofijski odposlanec je fungiral g. kanonik dr. Tomaž Klinaar, ki je prinesel škofijski odlok, s katerim se g. župnik A. Sarc obliki 25. letnice župnikovanja v Smartnem za svoje zasluge imenuje za škofijskega duhovnega svetnika. Navzok pa so bili še razni gospodovi znanci in prijatelji duhovniki iz bližnjih župnij. Prav posebno zanimiv prizor so nudili zastopniki fare, ključarji, deputacije vseh društev in družb, občine in šole 47 po številu, ki so pristopovali sv. maši prav pred oltarjem. G. jubilar je služil sv. mašo v novem ornatu, za katerega je zbrala prispevke vsa fara.

Popoldne se je po litanijah vršila ob pol 4 intimna. Ljubka in vsebinsko prav posrečeno zasnovana proslava, ki bo ostala v trajnem spominu g. svetniku, kot vsem množicam. Prostorna dvorana »Smartninskega doma« je bila nabito polna ljudi, ki so od blizu in od daleč privreli k zanimivi slavnosti. Poleg pevskega točka smartninskega mešanega zbora je naravnost nadvse ugajali simpatični in pogumni, zelo dobro izvedeni nastop otrok, ki so z venci v rokah in z koški polnimi cvetja pozdravili s pesmijo g. jubilanta in ga obšli z rožami. Za ta nastop smo dolžni učiteljici gđ. Angeli Hafnerjevi iskreno zahvalo.

Sledile so deklamacije, izmed katerih je vsekakor potrebno omeniti pesem zloženo našlase v ta namen, ki jo je jubilar tužil in posvetil kaplan kranjski g. dr. Joža Pogacnik. V njej slika delo in trud g. svetnika, ki ga je imel v teku 25 let s svojo župnijo. Voščili mu še dolgo vrsto let.

V imenu občine in fare je govoril župan straziški g. Franc Bašar. Poudarjal je zasluge g. jubilanta na verskem, gospodarskem in socialno-kulturnem polju in nam razgrnil sliko

neumornega in požrtvovalnega po plačilu ne stremčega dela in udeležbo v odborih raznih verskih kot gospodarskih institucij. G. svetnik je ustanovitelj tretjega reda, voditelj dekleške Marijine družbe, odbornik krajevnega šolskega odbora, predsednik obč. kmetijskega odbora, ustanovitelj in načelnik hranilnice, skozi 24 let občinski odbornik. Na seji dne 18. maja ga je občinski odbor soglasno izvolil za častnega občana.

Sledil je še poklon in pozdrav z deklamacijami in potjem članice Marijine družbe, nakar se je proslava zaključila s pesmijo »Povsod Boga«. Množica se je ginjena in navdušena razšla. V župnišču je bil prirejen številnim udeležencem prigrizek, kjer je bilo zopet izrečenih več navdušenih čestitk in zahval g. jubilantu, ki je izrazil med drugim tudi željo, da bi rad dočakal v tej lepi fari l. 1936, ko se bo praznovala proslava 200. letnice postavitve cerkve in župnišča. Apeliral je na mir in slovo med farani.

Mnenja smo, da je g. svetnik dr. A. Sarc bil v resnici zadovoljen in vesel nad tako lepim in uspešnim potekom njegove slavnostne 25. letnice, ki so mu jo farani s skrbjo in ljubiznijo pripravili. Saj je bil napram vsem in vsakomur tako izredno prijazen in ljubezni in za vsakogar je imel pripravljeno toplo besedo. Vsi skupaj prosimo v tih želji Boga, da dodeli g. jubilaru dočakati obilo lepih in srečnih solčnih dni.

Nova šola v Lescah

Blagoslovitev temeljnega kamna nove šole v Lescah.

Lesce, 23. junija.

V nedeljo, 22. junija se je v Lescah vršil blagoslov temeljnega kamna osnovne šole, ki bo imela naslov našega najmlajšega kralja. Nj. Vis. kraljeviča Andreja. Šolski prostor obsega približno 3000 m² in zavzema jako lepo lego zadaj za sedanjo šolo. Stara šola je majhna, ker se je včasih v njej nahajala meznarija in tako ne vstreza današnjemu času.

Slovesnost se je pričela s sv. mašo ob 10., kateri so prisostvovali zastopniki raznih oblasti in društev. Med drugimi tudi zastopnik Nj. Vis. kralja Andreja, major g. Kiler.

Po sveti maši je bil blagoslov temeljnega kamna, katerega je blagoslovil župnik gospod Avsec. Nato je g. župan Azman pozdravil v prvi vrsti g. majorja Kilerja kot zastopnika Nj. Vis. kraljeviča Andreja, g. dr. Novičana kot zastopnika ministra g. Šveglja, okr. glavarja g. dr. Tekavčiča, okr. zdravnika g. dr. Slivnika, društva in ostalo občinstvo. Zahvalil se je g. župniku kot marljivemu delavcu, ki je s svojim delom pripomogel k novi zgradbi.

Šolski preglednik g. Knez se je v svojem govoru zahvalil rodbini Legat, katerega je dala svet po 5 Din kv. meter. Potem prečita listino, katero podpisajo navzoči zastopniki in g. Kiler jo vloži v temeljni kamen.

V tej novi zgradbi se bodo nahajale štiri učilnice, gospodinjstva, obrtno-nadaljevalna in kmetijska šola. Želimo, da bi se srečno končalo delo, katerega vodi gradbenik Plemelj. Načrt je izdelal arhitekt Srečo Rajner, kateri je izdelal tudi načrt dvorne čakalnice v Lescah.

Prepričajte se sami,

da si prihranite 15-20%, ako kupite emailirano ali aluminijasto kuhinjsko posodo pri tvrdki z železino

Stanko Florjančič

Ljubljana, Sv. Petra cesta 33.

Koledar

Torek, 24. junija: Rojstvo Janeza Krstnika (Kres).

Osebnosti

= Diplomski izpit je napravila na filozofski fakulteti gđ. Zorža Pegan, hčerka odveta dr. Pegana. Castitamo!

= Poročila sta se 21. junija g. Janko Bidovec ml. iz Huj pri Kranju in gđ. Martina Petančičeva, učiteljica v Lembergu pri Rogški Slatini. Bilo srečno!

= 91. letnica. Danes obhaja svoj 91. rojstni dan gospa Marija Romih, bivša posestnica v Dolu pri Pristavi, zglodna krščanska žena, katere življenje krasijo izredna ljubezen do bližnjega. Živi še čila in zdrava pri svoji hčerki pri Sv. Petru na Medvedovem selu pri Rogški Slatini. K njeni visoki starosti ji najiskrenejše čestitamo in ji želimo, naj jo Bog ohrani še mnogo let med nami.

= Napredoval je za višjega komisarja železniške in obmejne policije na Jesenicah l. kat. 6. skup. 5. stopnje osnovne plače g. E. Anton Batagelj, komisar iste policije l. kat. 7. spup. 5. stopnje.

= Vpokojen je g. dr. Josip Ferjančič, banski inšpektor kr. banske uprave dravske banovine l. kat. 3. skup.

= Imenovan je bil za gozdarskega svetnika l. kat. 6. skup. pri gozdarskem ravnateljstvu v Čačku g. Hubert Hajbiček, gozdarski svetnik v pokojni.

= Premestjen je podgozdar gozdne uprave v Kranjski gori g. Jakob Jesenko k gozdarskemu ravnateljstvu v Ljubljano.

= Premestitve v železniški službi. Premeseni so po službeni potrebi ukazni uradnik II-1-b Rudella Karol od obsega odeljenja direktije Ljubljana k obsegu odeljenja direktije Subotica; uradnik III-1 Aladar Jakob od ob. odel. dir. Subotica k ob. odel. dir. Ljubljana; neukazni uradniki II-III Pakiz Jožef od promet. komercijel. odel. dir. Ljubljana, Bitenc Anton od gradb. odel. dir. Ljubljana in uradnik II-IV Klemenčič Savo od ob. odel. dir. Ljubljana vsi k ob. odel. dir. Zagreb; uradnik II-IV Jereb Avgust od ob. odel. dir. Ljubljana k ob. odel. dir. Sarajevo; uradnik II-III Irčič Ignacij od strojnega odel. dir. Ljubljana in Maurer Alojzij od ob. odel. dir. Ljubljana, oba k ob. odel. dir. Subotica; uradnik II-V Martini Nikola in uradnica III-III Hanauer Ladislav in Balas Gorgije, vsi ob ob. odel. dir. Subotica k ob. odel. dir. Ljubljana; uradnik II-IV Zovko Peter od ob. odeljenja dir. Sarajevo k ob. odel. dir. Ljubljana; uradnik II-IV Hvala Bogomir od ob. odel. dir. pomorskega prometa v Splitu k ob. odel. dir. Ljubljana; uradnik III-II Sita Evgen od žel. delavnic v Subotici k ob. odeljenju dir. Ljubljana.

Novi grobovi

+ Prevalje. V nedeljo dopoldne je po težki bolezni, večkrat previden s sv. zakramenti, umrl ogledni katoliški mož g. Ivan Brus, vpokojeni rudniški uradnik na Prevaljah. Pogreb blagopokojnika bo v torek 24. t. m. ob 5 popoldne na Prevaljah. Priporočila se v pobožno molitev!

+ V Radečah je umrl g. Baltazar Baebler, višji vodni oficijal v pok. Pogreb bo danes ob pol 5 popoldne na radeško pokopališče.

+ Umrla je Antonija Gorenc roj. Kranjc v starosti 60 let. Pokojnica je bila rojena v Hrušici pri St. Janžu na Dolenjskem. Pogreb se vrši iz dež. bolnišnice dne 24. junija ob pol 5 popoldne. Blag ji spomin!

N. p. v. m.

Mala kronika

★ Usposobljenostni učiteljski izpiti v Ljubljani. Od 16. do 23. junija so se vršili na državnem moškem učiteljski v Ljubljani pod predstvom ravnatelja Doklerja praktični učiteljski izpiti. Izpiti so napravili: Flegar Avgust, Globokar Ivan, Guna Vinko, Japelj Pavel, Klun Franc, Pardubsky Rajko, Zupan Jožef, Zupan Jožef, Zeleznik Marijan. — Azman Marija, Bahovec Josipina, Baloh Ana, Cebulj Darinka, Fister Pavla, Godec Alojzija, Gorjanc Marija, Gorjup Justina, Gross Maksa, Groselj Lidija, Gruđen Marija, Jančič Marija, Kiferle Danica, Kolbezen Antonija, Lavrič Ana, Novak Ana, Pahor Karolina, Roos Kornelija, Skuber Katarina, Šurek Angela, Slibar Tereziya, Sobar Marija, Strukej Zofija, Vajevac Draga, Valentič Mitica in Zavrtnik Eliza.

★ Deška in dekleška mešanska šola v Trzinu. Vpisovanje za šolsko leto 1930/31. se vrši za vse razrede na deški in dekleški mešanski šoli v Trzinu na Vidov dan dne 28. junija in v nedeljo dne 29. junija v ravnateljevi pisarni obakrat od 9. do 13. ure. Na novo vstopajoči dijaki naj prinese s seboj zadnji šolski izkaz, krstni list in potrdilo o cepljenih kozah. Zglase naj se v spremstvu staršev ali njih namestnikov. Pri vpisu se plača 20 Din za prispevek v zdravstveni fond. Kdor prinese od občine potrdilo o uboštvi, je tega plačila oproščen. Revni dijaki dobe šolske knjige od podporne zaloge, za oddajanje na šoli dijaška kuhinja, kjer dobe dijaki za malo plačilo dobro in okusno hrano. Za dijake iz drugih krajev ima ravnateljstvo dosti in primernih stanovanj na razpolago.

★ Konjsko dirko na zgodovinskem Krškem polju, združeno z razstavo najlepših doma vzgojenih konj, ter veliko kmetosko veselico priredi v nedeljo dne 20. julija t. l. »Jahalno in dirkalno društvo« v Krškem. Ker se pričakuje na železnici polovična vožnja, se obeta od vseh strani velika udeležba.

★ Vpisovanje učencev na državno mešansko šolo v Zgornji Šiški se bo vršilo dne 29. junija t. l. v zdravniški sobi poleg glavnega vhoda, in sicer od 9 do 12 dopoldne. Sprejemajo se učenci, ki so dovršili četrti oziroma peti razred narodne šole. S seboj naj prinesejo zadnje izpričevalo in rojstni list. — Ravnateljstvo.

★ Redek pojav. Prijatelj našega lista g. Franc Šušteršič z Rakeka nam je poslal iz svojega domačega vrta krasen cvet vrtnice, ki predstavlja pač redki pojav: cvet vrtnice je namreč natančno razdeljen v dve barvni polji kot bi ga prerezal. Ena polovica je belo-roza, druga pa rdeča. Cvet ni nastal iz dveh soraslih popkov, marveč iz enega samega.

Ljubljana

Nedeljske procesije

Kakor so bile procesije presv. Rešnjega Telesa krona na praznik sam, tako so bile lepe tudi tri procesije, ki so se vršile v Ljubljani na nedeljo. Ob pol 9 se je vršila v šentjakobskem okraju procesija šentjakobske župnije, ki jo je vodil ob številni duhovniški asistenci g. župnik Barle. Pred Najsvetejšim so šle šole: prulska, šentjakobska, rakovski zavod, nato razne kongregacije, narodne noše in dolga, dolga vrsta belo oblečenih malčkov. Tik pred baldahinom je korakala godba »Zarja«. Ob vsej poti, koder je šla procesija, so bile hiše ozaljšane z vejami, okna okrašena z lučicami in cvetjem, vse ulice pa so bile polne občinstva.

Sijajna je bila franciskanska procesija, ki se je vršila ob istem času v središču mesta. Procesijo je vodil provincial p. Čebulj. V procesiji sta korakali dve godbi: Sloga in pa dravska divizijska. Častno stražo je imela pred Najsvetejšim vojaška četa kolesarskega bataljona, sami krepki, junaški fantje s čeladami.

V Savi utonila

Nedelja je zahtevala drugo letošnjo žrtve iz vrst kopalec. Družba mladih Ljubljancev se je podala popoldne kopat v Savi v Laze. V družbi je bila tudi 20 letna uradnica železničarske Nabavljalnice Franciška Klavšek. Dekle je sicer znalo dobro plavati, vendar je okrog 4 popoldne sredi savskih valov nenkrat omagala. Njeni sokopalec so ji prikočili na pomoč, jo izvlekli iz vode in jo pričeli na bregu masirati ter jo poskušali z umetnim dihanjem spraviti k zavesti. Dekle pa se ni več zavedlo in je reševalcem umrlo v rokah. Sava je bila v nedeljo precej mizla, dekle pa je šlo v vodo precej razgreto in je zato verjetno, da jo je v vodi zgrabil krč, oziroma, da jo je zadela kap. Dekletov oče je železničar na glavnem kolodvoru. Dekle pokopljejo danes v Lazah.

Kaj bo danes?

Razstava francoske umetnosti v Narodnem domu.

Lekarne. Nočno službo imata Mr. Sušnik na Marijinem trgu 5 in Mr. Kuralt na Gosposvetski cesti 10.

*

© V cerkvi Srca Jezusovega se je vršila v nedeljo lepa slovesnost. Škof dr. Rožman je namreč ob duhovniški asistenci in ob prisotnosti številnih vernikov blagoslovil novi veliki, 1050 kg težki zvon. Podrobnejše potočilo o teh slovesnostih je prišlo včerajšnji »Slovenski list«.

© Privatna stanovanja in mesečne sobe za dobo 14 in več dni v mesecih julij in avgust bo rabil tujsko-prometni svet mesta Ljubljane. Stranke, ki bi imele za zgoraj omenjena dva meseca na razpolago bodisi cela meblirana stanovanja (1 ali 2 sobi s soupornabo kuhinje) bodisi posamezne lepe, zračne sobe s posebnim vzhodom, naj se zglašajo ob

★ Razpisani pošti. Razpisano je poštarsko mesto pri pošti in telegrafu Ljubljana 6 (IV. r.). Prošnje naj se vlagajo do 5. julija 1930 na Dravsko pošto in brzojavno ravnateljstvo v Ljubljani. — Razpisuje se služba pogodbenega poštarja v Bodoncih (II-2). Jančevina: 1000 Din. Letni prejemki: redna plača 8400 Din, doklada 4200 Din, za brzojav in telefon 300 Din, za odpravljanje in prevzemanje pošte izven uradnih ur 156 Din, nagrada za prenašanje pošte 5928 Din ter za selko dostavo 4056 Din. Prošnje s prilogi naj se vlagajo na Dravsko pošto in brzojavno ravnateljstvo v Ljubljani do 1. julija 1930.

★ Službeni list kraljevske banske uprave Dravske banovine z dne 21. junija 1930 (9. kos) prinaša uredbu o ocenjanju uslužbenec ministrstva za notranje posle, uslužbenec obč. uprave na področju banovin in uprave mesta Belgrad in banovinskih uslužbenec, uredbu o prejemkih uradnikov in ostalih uslužbenec državnih in banovinskih bolnic v naravi, pravilnik o prijavljanju nezdravih bolnih in o zbiranju podatkov o njih gibanju, pravilnik o izvedbi del za asanacijo vasi ter končno pravilnik za opravljanje višjega državnega strokovnega izpita davčnih uradnikov.

★ Voz ukraden. V noči na 7. junija t. l. je neznan tat ukradel na škodo revnega delavca Jurja Kosmatina iz Prevoja, okraj Kamnik, voz parizur ki je stal v vasi Prevoje v jarku državne ceste. Voz je bil brez zavore, platišča na kolesih široka 10 cm, oje je bilo na zadnjem koncu namoljeno in je bil nepobarvan, vreden 2500 Din. Komur je o tem kaj znano, naj sporoči žandarmeriji v Lukovici ali najbližnji žandar. postaji.

★ Vkuhanje in konserviranje sadja in zelenjave opisuje obširno knjiga »Sadje v gospodinjstvu«. Spisal M. Humek. Cena 24 Din. Knjižnica je namenjena predvsem našim gospodinjstvom, ki jim bo prepotrebna kašpot vkuhati in konservirati sadje in druga živila za domačo uporabo v vsakem gospodinjstvu, bodisi v mestu, na kmetih, v industrijskem kraju ali letovišču.

★ »Oj ta soldaški boben« in »Rasti, rasti, rožmarin«, tako se imenujeta ti dve slovenski korarčnici, kateri je uglasbil Janko Gregorc, absolvirani konservatorist. Obe korarčnici sta zelo efektivni, posebno priporočljivi za telovadna društva in domačo zabavo. Dobijo se v Matični knjižnici in v Jugoslovanski knjižnici po 4 Din. Za orkester v predpisu.

★ Upravni odbor Oražnevega doma je sklenil plačevati 50 (petdeset) revnim akademikom ljubljanske univerze od zimskega semestra 1930-31 naprej redno dnevno hrano (kosilo in večerjo) v akademskem kolegiju. V prvi vrsti bi prišli pri tem oni akademiki v pošte, ki bi vsled pomanjkanja prostora ne mogli biti sprejeti v dom, vendar pa prosto stanovanje v domu ne izključuje proste prehrane v akademskem kolegiju, če so gnotne razmere dotičnega akademika zelo neugodne. Akademiki, ki bodo prosili za eno od teh ugodnosti ali za ob. stanovanje in hrano, naj to v svoji prošnji izrečno povdarijo. Prošnje morajo biti opremljene z ne čez eno leto starim, od pristojne občine in davkarje potrjenim ubožnim izpričevalom in z izkazi dobrega napredovanja v študiju. Provoletniki naj priloge izpričevalo o višjem tečajnem izpitu. Prednost imajo v vsem medicinci in nezakonske rojeni. Prošnje je odposlati do 10. oktobra 1930 — Upravnemu odboru ODD — na univerzo v Ljubljani. — Za upravni odbor ODD: dr. Alfr. Šerko.

★ Zobozdravnik dr. A. Praunseis ordinira od 22. junija naprej do preklica vsaki dan (izvzemši ob nedeljah in praznikih) od 7 do 11 dopoldne in od 3 do 7 popoldne, Marijin trg št. 3. Telefon št. 2782.

Kar veselje je bilo pogledati te korenjake v uniformah. Divizijskega poveljnika generala Tripkoviča je pri tej procesiji zastopal podpoveljnik Jaklič. V procesiji so bile posebno krasne skupine franciškoviških križarjev, belo-oblečenih otrok in na narodnih noš, pri katerih so zopet prevladovala peče — noša, ki nikakor neče izumreti, kot so nekateri črnogledneži že napovedali, temveč jo naše žensstvo čimdalje ceni. Krasnoli so bili prizori pri blagoslovih: cerkveni zbor je pel dovršeno veličastne melodije, vojaška četa pa je strumno, kakor da bi ustrelil en sam mož, oddala častno salvo v zrak. Pri stolni procesiji na praznik in pri franciškoviških v nedeljo so častne vojaške čete nad vse častno zastopale našo armado in obenem tudi pokazale, kako dovršena disciplina vlada v njej.

Zjutraj ob 6 se je vršila pri Sv. Krištofu prav tako lepa procesija. Tudi tu je oddelek topničarskega polka dostojno zastopal vojaštvo in oddal častno salvo.

navadnih uradnih urah v mestnem ekspeditu (Mestni trg 27/III, pri ravnatelju Sebeniku).

© Bedaste govorice, ki se te dni širijo po Ljubljani o neki ženski v ženski bolnišnici so, kakor nam je sporočil g. profesor dr. Zalokar, popolnoma neutemeljene. — Strašno odgovornost si je naprtil, kdor si je to izmisli!

© Številne nesreče v Ljubljani. Včeraj se je pripetilo v Ljubljani več manjših nesreč. Delavec Franc Klešnik je padel z nove stavbe v Vodmatski ulici št. 13 in si zlomil levo roko. — Skoro ob istem času, po 9 dopoldne, je padel na Jerancičevem dvorišču na Karlovski cesti mestni revež Fr. Skube in si zlomil nogo. — Okrog 10 dopoldne je prišlo na trgu slabo gospej Pavlini Pogacnikovi, ki je omedlela. Vse tri ponesrečence je prepeljal reševalni avto v bolnišnico. — V ljubljansko bolnišnico so v nedeljo zvečer pripeljali 25 letnega trgovca Marka Popoviča iz Suhorja pri Metliki. Ta si je v nedeljo popoldne pognal v samomorilnem namenu kroglo v glavo. Ponoči je Popovič umrl. Vzrok njegovega samomora ni znan.

© Mestna zastavljalnica bo imela redni dražbi meseca novembra 1929 zastavljenih predmetov in sicer za dragocenosti (zlatino, srebrnino, itd.) dne 7. julija, za elekte (blago, perilo, stroje, itd.) pa dne 12. julija t. l. od 15 dalje v uradnem lokalu.

★ Pri bledi sivorumenkasti barvi kože, utrujenosti oči, slabem počutku, zmanjšani moči za delo, žalostnem razpoloženju, težkih sanjah, bolečinah v želodcu, pritisku krvi v glavi in strahu pred boleznijo se svetuje, da se skozi nekaj dni zjutraj na teče plje čaša naravne »Franz-Josef«-grenčice. V zdravniški praksi se uporablja »Franz-Josef«-voda največ radi tega, ker na mil način odstranja vzroke mnogih bolezenskih pojavov. »Franz-Josef«-grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

DARMOL
čokolada za odpiranje

Maribor Smrtna šala

Pri tukajšnjem okrožnem sodišču se je zagovarjal danes 25letni hlapec Franc Jagušič radi obtožbe, da je 2. aprila t. l. v Bratonečih usmrtil posestnika Stanka Rauska, in sicer s tem, da ga je stisnil preko vratu nad jabolkom s toliko silo, da je radi krvavitve v sapniku in pljučih nastopila smrt. Obtožnica pripoveduje, da je omenjenega dne Jagušič prišel k Rausku, ki je ležal v postelji, Jagušič je tedaj dejal Rausku, kaj dela v postelji, ko vendar vedno leži, kadar pride k njemu. Kakor zatrjuje Jagušič, sta se nato v šali spoprijela in valjala po postelji; nenadoma je Rausl padel raz postelje ter obšel na tleh — mrtev. O tem dogodku so bila takoj obveščena pristojna oblastva, ki so uvedla preiskavo. Izvedenci so ugotovili, da je nastopila smrt radi pritiska preko jabolka, radi česar ni mogel Rausl več dihati. Jagušič oblažuje dejanje in zatrjuje, da sta si bila s pok. Rauskom najboljša prijatelja.

Jagušič je bil oproščen.

□ Lepo slavlje se je vršilo v nedeljo popoldne v Radvanju: blagoslovitev motorne brizgalne. Cerkevne obrede je opravil magdalenski kaplan J. Zolner. Blagoslovitev je poleg velike množice ljudstva prisostvoval celokupni občinski odbor z g. županom Vizoviškom na čelu, gasilci ter kumica pl. Jurkovičeva s svojim soprogom. Po blagoslovljivosti je g. Zolner v jedrnatih besedah orisal pomen motorne brizgalne, nato pa je gospo kumico v kratki deklaraciji pozdravila učenka Erna ter ji poklonila krasen šopek. Župan Vizovišek in načelnik Pinter pa sta se v toplih besedah zahvalila vsem, ki so pripomogli k nabavi nove brizgalne. Nato je spregovoril spodbudne besede nadučitelj Firm. Sledila je prva javna vaja z novo brizgalno, ki je v splošnem dobro uspela. Z veliko ljudsko veselico pri Lipici se je zaključilo nedeljsko slavlje Radvanjčanov.

□ Smrtna kosa. Umrli je v starosti 77 let Olo Fraenzl vitez Vesteneck, vpokojeni okr. glavar, Radvanjska cesta 27. Pogreb bo jutri ob 13. iz mrlišnice na mestnem pokopališču v Pobrežju. — Alojzija Frank, zasebnica, stara 77 let, Prešernova ulica 2. Pogreb pokojnice danes ob 17. uri iz mrlišnice na frančiškovo pokopališče. — Marija Bačič, železničarjeva hčerka, Tržaška 25. Pogreb danes popoldne na magdalensko pokopališče.

□ Čemu...? Teden dni so volili mariborsko »Heleno« ali »Mis Maribor« za l. 1930. Nazadnje se je pokazalo, da je bilo vse skupaj potegavščina; kakaj v soboto so svečano razglasili, da ne gre nobeni od izvoljenih naziv »Mis Maribor«, ker se bo volila »Mis« šele za l. 1931. Imamo torej prvo, drugo in tretjo nagradnico, z »Mis« pa ni zaenkrat nič. Ta salomonska odločitev je povzročila med »volilci« nemalo razburjenje in vročo kri; takole pravijo: kaj je bilo sploh tedaj »volilne kampa-nje« in čemu potegavščina... Hojladrija, hojladri...

□ Matura na državnih gimnaziji v Mariboru. Notico, ki je izšla pod gornjim naslovom v nedeljski številki, dopolnjujemo v toliko, da je položil maturo tudi Arko Svetlin, čigar ime je bilo pomotoma izostalo.

□ Auhikarskega duha zli posledki. Osmernica se je zagovarjala včeraj pri tukajšnjem okrožnem sodišču radi prestopka zoper življenje in telo. 22 letni posestnik sin Ivan Simončič, 22 letni delavec Ferdinand Vogrin in 30 letni posestnik sin Ivan Orešec se obtožujejo, da so dne 28. februarja 1930 navalili v Gmajnerjevi gostilni v Sp. Dupleku na Andreja Murešca ter mu z boksanjem oziroma ročno prizadejali več poškodb. — 25 letni delavec Maks Velcer iz Pivole se obtožuje, da je dne 22. aprila 1930 v Rušah zabodel s kuhinjskim nožem Ivana Tavšek na vratu in levem komolcu. — 26 letni delavec Jožef Velečič, 30 letni pleskarski pomočnik Stefan Blatnik, 23 letni delavec Danijel Krobot in 22 letni delavec August Fojt pa so se zagovarjali radi obtožbe, da so dne 12. aprila 1930 pri Mariji v Brezju z latami prizadejali Vuku Martinu več lahkih in dve težki poškodbi. Obsojeni so bili: Ivan Simončič, Ferdinand Vogrin in Ivan Orešec na mesec dni zopora pogojno na poldrugo leto. Veleč je bil kaznovan na 360 Din globe. Velečič, Blatnik, Krobot, Fertel skupno na tri mesece strogega zopora, dve leti pogojno.

□ Himen. Poročila sta se včeraj v magdalenski župni cerkvi železniški uradnik Miroslav Sever iz Lesc ter gđ. Alojzija Medvešek iz Maribora. Bilo srečno!

□ Iz sodne dvorane. Na zatočni klopi sta sedela včeraj 57 letni delavec Franc Nedeljković iz Dobrenja in 55 letni Anton Pinter iz Hrastovca. Nedeljković se obtožuje, da je v času od septembra do decembra 1929 odzvel v Dobrenju Alojziju Pravičku raznih predmetov v vrednosti 1470 dinarjev. Pinter pa, da si je dne 3. decembra 1926 s svojo ženo Antonijo prisvojil v Rošpolu znesek 335 šilingov. 36 letna posestnica Matilda Wolf in 33 letna šivilja Matilda Fras pa sta se zagovarjali radi prestopka zoper javno pravnost.

Nedeljković je bil obsojen na pet mesecev strogega zopora, triletno izgubo častnih pravic. Razprava proti Pinterju in Matildi Wolf, oziroma Matildi Fras je bila preložena.

Strojnika

za parni pogon, ki je obenem dober strugar, pridnega in zanesljivega, išče KOLINSKA TOVARNA V LJUBLJANI. Stanovanje v tovarni — NASTOP TAKOJ — Predstaviti se osebno — Poročeni imajo prednost.

Celje Smrtna nezgoda vzornega učitelja

V nedeljo je dospela v Celje tragična vest, da so našli v hudourniku Dretni pri Mozirju mrtvega učitelja celjske deške okoliške osnovne šole g. Antona Zdoljške. Sprva ni mogel nihče tej vesti verjeti, a nje resničnost se je žal izkazala, ko so na večer dospeli očividci in pretreseni pripovedovali potankosti nezgode.

G. Zdolšek je bil strasten lovec in ribič. V soboto 21. junija se je v družbi še nekaterih celjskih ribičev odpeljal ob pol 14 s savinjskim vlakom na ribji lov v Mozirje. Preko noči od sobote na nedeljo ni mogel spati in vstal je zjutraj že okoli 3 ter se podal sam ribariti. Ker so imeli vsi ribiči za nedeljo zjutraj dogovorjen sestanek, a Zdolšek od nikoder ni bilo, so tovariši takoj sklopili na nesrečo ter se podali k vodi ga iskati. Naenkrat je opazil v strugi Drete g. dr. Bruno Sadnik moško truplo. Bil je Zdolšek. Dotim je bila njegova glava v vodi, so mu lele noge iz vode. V desni roki je še krčevito držal trnek, na katerega se je vjela lepa riba, v levi roki pa je držal majhno ribiško mrežo. Truplo ponesrečenca so takoj izvlekli, a vsaka pomoč je bila zaman. Včeraj so mrtvo truplo učitelja Zdoljške z avtomobilom prepeljali v Celje ter ga položili na mrtvaški oder v avli okoliške deške osnovne šole, odkoder se bo vršil pogreb danes ob pol 5 popoldne na okoliško pokopališče.

Z učiteljem Zdoljškom lega v grob markantna učiteljska postava. Saj je bil pokojnik na glasu kot eden najboljših osnovnošolskih pedagogov Slovenije, ki je zlasti pri prvencih dosegal kolosalne učne uspehe. Težko bi bilo najti primere, da bi otroci svojega učitelja tako ljubili, kot so ljubili njega. Saj pa je tudi zavidanja vredna bila njegova ljubezen do otrok, ki je bila kot ljubezen ljubeče matere. Lega pa z njim v grob tudi samonikla lovska narava, ki je držala pokonci idealizem celjskih lovcov. Bil je ljubitelj narave, ki mu je bila neizčrpna knji-ga lepote in bogastva.

Pokojnik je bil rojen 6. januarja 1893 v Luterjah pri Ponikvi ob j. z. Učiteljske je dovršil v Mariboru, kjer je maturiral l. 1912. Usposobljenostni izpit je naredil istotam l. 1914. Svetovno vojno je preživel od prvega do zadnjega dne in je dosegel čin rezervnega kapetana. Služboval je najprej v Gornjem Gradu, nato v Pliberku na Koroškem, končno v Storah pri Celju, od leta 1925 pa je stalno član učiteljskega zbora velike celjske deške okoliške šole.

Tragična nesreča je skoro gotovo posledica njegove težke bolezni — božjasti. Sam se je večkrat bal, da bo končal ali v gozdu ali v vodi. Lovečega ribe na samem je skoro gotovo prijel božjastni krč, pri čemer je padel v vodo in utonil.

Naj bi Vsemogočni bil vzornemu šolniku dobrotljiv sodnik in ga za njegovo ljubezen do otrok in božje narave milostno nagradil z veseljem nebes.

*

□ Velika tatvina v celjski bolnišnici. V nedeljo med 8. in 10. uro popoldne je neznan izumovč obiskal stanovanje uradnika bakteriološke stanice v celjski bolnišnici g. Cirila Veluščka ter mu odnesel obleke in drugih predmetov za okroglo 3000 dinarjev. Vsaka sled za izumovč je doslej neznan.

□ Na državnih dekliški meščanski šoli v Celju se bo vršilo vpisovanje za novo šolsko leto dne 30. junija t. l. od 8 do 12. Sprejemajo se učenke, ki so dovršile 4. razred osnovne šole. K vpisovanju naj prinese zadnje šolsko spričevalo in krstni list. Vsaka učenka plača za Zdravstveni fond 20 Din.

Jesenice Panika v cerkvi

Savska cerkev je že dolgo let sem vsako nedeljo ob osmih natrpano polna vernikov. Sedaj, ko se vsa opravlja vrše v nji, pa je še mnogo bolj. Tako je bilo tudi to nedeljo 22. junija. Med pridigo pa se je pri vdolbini Lurške Marije vnel suh venci, kar je dalo povod, da je malo zaprasketalo. Nerazsodnih ljudi, posebno žensk pa se je polastila panika, kakršne na Jesenicah še ni bilo. Na koro so pričele pevke kričati — ki so imele pač najmanj povoda za to — otroci vpi: »Gori, gorile tako, da je nastal splošen krik in vrišč. Vpitje je bilo tolikšno, da se je komaj čul pomirjevalen glas pridigarja s prižnice. Nič ni pomagalo, ženske so skakale kar čez klopi, preko obohajilne mize, pehale in suvale, kot da bi bila res že vsa cerkev v ognju. Uboge otroke, katerih je bilo ta dan izredno mnogo v cerkvi, so pehale v stran ter se valile čez nje proti glavnemu izhodu.

Plamenček je bil v trenutku pogasjen, a zunan cerkve stoječi moški niso vedeli, za kaj gre in jih je radovednost gnala v cerkev. Tako je pod korom nastala nastrahotna gneča, ki bi imela lahko težke posledice. Upravičeno je nato g. Križman očital ljudstvu, da misli le samo nase, ne pa tudi na svojega bližnjega kajti, kako lahko bi se bilo pripetilo, da bi bilo veliko število otrok pomandranih in poho-jenih, ravno tako pa tudi odraslih. Ljudstvo, ki je ostalo mirno na svojih mestih, je trepetalo za svoje otročice, ki so jih nerazsodne ženske potegnile s seboj v gnečo. Le s težavo so jih rešili, vendar je bilo več pohojenih in mnogim je bila obleža poškodovana ter umazana. Mnogo predmetov se je med prenavljanjem in vpitjem v cerkvi izgubilo, med tem tudi zlata ženska ura.

Ta dogodek naj bi bil v svarilen zgled Jesenčanom, da se ob takih prilikah ne sme tako postopati in ne misliti samo na samega sebe. Pred leti se je dogodilo, da je v kinu neka ženska zakričala »ogonec« in bilo je zadosti. Savčani so poskakali iz kina kar skozi zaprta okna ter potolkli vse do zadnje šipe.

Litija

Ogenj na litijem mostu

Pretekli terek se je zgodilo, da je nekdo vrzel tleči ogorek cigarete na most ter so pričele mostnice goreti. — Pravočasno so ogenj ugasili. Ravno tako se je danes, v nedeljo, zopet vnel most od ogorka cigarete, pa je bil ogenj zopet takoj ugasen, ker hodijo vedno ljudje čez most.

Utegne se pa zgoditi, da pri tem suhem vremenu, ko so mostnice suhe kakor smodnik, vrže kdo ogorek cigarete ponovi na mostnico, da se most vžame in se napravi občutna škoda. Zato se prebivalstvo opozarja, da je prepovedano tleče ogorko cigarete metati na most, saj ne stane nič, če se tak tleč ogorek vrže preko mostne ograje v Sava.

Ptuj

Telovska procesija iz minoritske cerkve. Ker je na Telovo šla procesija iz mestne cerkve, se je vsled tega vršila procesija iz minoritske cerkve v nedeljo. Tudi ta procesija, katero je vodil preč. župnik gosp. Svet ob asistenci štirih duhovnikov, je bila impozantna. Pred najsvetejšim je korakala ženska belo oblečena deca osnovnih šol in z zelenim na glavi, nato različna društva s svojimi zastavami, Marijina družba, mestna godba, četa vojakov in pevsko društvo. Za Najsvetejšim spet oborožena četa vojakov in oddelek dijakov brez orožja ter ogromna množica ljudstva. Pogled na procesijo je nudil veličastno pestro sliko. Procesija se je pomikala po Florijanskem trgu, Panonski, Kolodvorski in Ljutomerski ulici, po Srbskem trgu, Miklošičevi ulici in spet čez Florijanski trg na Minoritski trg. Blagoslovi so bili podeljeni pri križišču Kolodvorske ulice in kolodvorske aleje, na Srbskem trgu, na Florijanskem trgu in Minoritskem trgu. Pri vsakem blagoslovu je oddalo vojaštvo častno salvo. — Pri tej priliki opozarjamo nekatere hišne posestnike, odnosno najemnike, če ni ravno dolžnost, pa takt je veleval, da bi okrasili svoja okna, kakor je to storilo skoro vse prebivalstvo, koder se je pomikala procesija z Najsvetejšim.

Grob. V 70. letu starosti je izdihnil svojo blago dušo g. Janez Perko, posestnik v Mestnem vrhu, občina Krčevina. Ob lepi udeležbi domačinov je bil položen v večnemu počitku v nedeljo popoldne. Naj počiva v miru in naj mu bo Bog plačnik.

Dražba dobave in voženj gramoza za bano-vinske ceste, kolodvorske dovozne ceste in obč. ceste l. reda (prejšnje okrajne ceste) se bo vršila na okrajnem cestnem odboru v Ptuj v sredo, dne 2. julija 1930 s pričelkom ob 9 dopoldne. Dražbeni pogoji so na vpogled pri okrajnem cestnem odboru. Ker pride letos po proračunu precejšnja množina gramoza na te ceste, je pričakovati, da se bodo vendarle ceste izboljšale, zato pa je svetovati voznikom domačinom, da se dražbe polnoštevilno udeleže. Zlasti se poudarja, da bo letošnji zaslužek v jeseni po dobavi gotovo izplačan, ker je za de-narna sredstva zadostno preskrbljeno.

ADVOKAT

dr. Josip Požru

naznanja, da je otvoril odvetniško pisarno v ČRNOMLJU.

Sport

SLOVAN V LJUBLJANI

V soboto in nedeljo gostuje v Ljubljani moštvo dunajskega Slovana, ki je znan po svoji lepi kombinacijski igri. Slovan, ki je trenutno v sijajni formi, si je priboril zopet vstop v prvo ligo, kjer je igral poskusno tekmo s prvakom Rapidom in dosegel v izenačeni igri nedoločen rezultat s 3:3. Ta rezultat proti prvakom najbolj dokazuje v kakšni formi je Slovan.

*

SK Ilirija. Lahkoatletska sekcija, načelstvo, ima važno in nujno sejo danes, v torek ob 18.30 v »Evropi«. — Nogometni trening bo v tekočem tednu za skupino I v torek in četrtek, za ostale v sredo in petek ob 18 dalje. Nogometaši skupine I se opozarjajo na nove objave v članski knjigi v »Evropi«. — Glavni odbor kluba ima važno sejo danes ob 20.30 v »Emoni«. — Tajnik.

Darovi

Za cerkev Kristusa Kralja v Hrastniku so darovali: Din 1720 Knezoškoč. konzistorij, Maribor. — Din 1237.50 Berta Jug, Kaira (Afrika). — Din 1200 dr. G. Rožman, škof, Ljubljana. — Po 1000 Din: dr. Ant. Breznik, prof., št. Vid nad Ljubljano; neimenovana, Ljubljana; Zadruga Zveza, Ljubljana; Marija Muriesič, št. Vid pri Brdu; neimenovan po škof. ordin., Ljubljana. — Din 1011 Frančiška Vouk, New Jersey (USA). — Din 600 Valent. Zupančič, župnik v Lievin poslal kot zbirko slovenskih rudarjev v Franciji po Mariji Gomilar. — Din 500 3. Marij. kongr. pri uršulinkah, Ljubljana; in dr. Franc Ušeničnik, Ljubljana. — Din 450 2. u. Mekinje. — Din 417 2. u. Kopani, p. Grosuplje. — Din 400 Neimenovan, Hrastnik. — Din 370 Sent-jakobsko prosvetno društvo, Ljubljana. — Din 350 M. Hafner, Nevle-Sentur. — Din 320 2. u. Stara Loka. — Din 300 2. u. Gozd pri Kamniku; dr. Aleš Ušeničnik, Ljubljana. — Din 250 2. u. Sv. Jedert nad Laškim; Hranilnica in posojilnica, Laško; 2. u. Hajdina. — Din 230 Kat. bralno društvo. — Po Din 200 2. u. Blagovica; Franc Kolbe, Zg. Kašelj; Avg. Jenko, Ljubljana; Dom. Kupšec, Trbovlje; Misijonska družba, Tabor-Ljubljana; F. S. Gorčar, Ljubljana. — Din 183 2. u. Sostro. — Din 160 nabralo Prosvetno društvo, Lokvica. — Po Din 150: Kat. slov. izobr. dr. Loka pri Zid. mostu; neimenovan po M. Marod, Braslovce. — Din 110 Pepca Jesih, Trbovlje. — Po 100 Din: P. Studen, Visoko pri Kranju; abiturient po misij. sv. Vinc. Pav., Ljubljana; Marija Seromel, št. Janž pri Dravogradu; Marija Bernik, Komenda; Andrej Šavli, Smlednik; Ivan Šašelj, sv. Lovrenc na Dolenskem; Franc Kovač, Novo mesto; Jože Zalokar, Mengeš; Stefan Jagodič, Ljubljana; Julija Sigmund, Ljubljana; I. Del. konzumno društvo, Ljubljana; Ivanka Ogrin, Ljubljana; Franc Strbenk, Velenje; Neimenovan po škofu dr. Rožmanu, Ljubljana. — Din 105 Janez Hladnik, Metlika. — Din 83 2. u. Sv. Lenart nad Laškim. — Din 80 Jan. Breznik, Bogojina. — Po 60 Din: Neimenovana po škof. ordin., Ljubljana; Kurent Franc, Trbovlje. — Po 50 Din: Marija Jarh, Ljubljana; 2. u. Sv. Jurij pod Kumom; Amalija Gregorič, Hrastnik; bivše orlovsko okrožje, Celje; Matija Noč, Komenda; Josip Dalis, Dev. Mar. v Polju; Jože Janc, Krize, Gorenisko; Marija Stresen, Ljubljana; dr. J. Debevc, Ljubljana; Ivan Podraž, Ljubljana; Franc Vrtačnik, Vodice nad Ljubljano; Janez Koprivnik, Ljubljana; Anton Sotlar, št. Janž, Dol.; 2. u. Besnica pri Kranju; Fric Mikeln, Celje; Tončka Kuhelj, Ljubljana; Janez Mentelj, Kranjska gora; Klara Vohinc, Ljubljana; družina Mikec, Ljubljana; Marija Milač, Prevalje; Ivan Jevšnik, Planina; 2. u. Sv. Peter na Kronski gori; M. Česarek in E. Vovk, Ljubljana; Dekliška Marij. dr. (L. Sedej), Ljubljana; Franjo Zacherl, Ljutomer; zbrala Dolinšek, Zalec; Ela Dermastia, Ljubljana. — Po 40 Din: Franc Kerin, sv. Križ pri Kostanjevici; Valent Pavšek, Crni vrh; Neža Žičkar, Krško; Mirko Bartol, Trzin; Anton Košir, Bistrica pri Trzinu; Šimen Ambroz, Trzin; Marija Lakota, Boh. Bistrica. — Dio 35 Kati Marčun, Retnje. — Dalje sledi.

III. produkcija konservatoristov

Tretja produkcija gojencev ljubljanskega konservatorija je bila v petek 20. t. m. v Filharmoniji. Nastopilo je sedem gojencev in ena absolventinja, trije pevec Hubadove šole, dva pianista šole Janka Ravnika, en čelist in en goslač Slaisove šole.

Hubadova šola je na glasu tehnično izvrstne šole, ki goji naravno vokalnost in zna izbrati množico glasov, ki jih drugi ne morejo, ne da bi pri tem naravnost petja kaj trpela. Hubadovi učenci so intonacijski sigurni, izborno izgovarjajo ter znajo disciplinirano rabiti svoje glasovne sile. Iz te šole sta peli dami Skvarča in Marček-Olup ter g. Jug, vsi gojenci šestega letnika. Prva je pela Prokofjeva in Musorgskega, druga Bersi in Dvořaka, tretji Mahlerja. Največ umetniškega zrna sem čutil v petju baritonista g. Juge, ki ima nemara še dobro bodočnost pred seboj; o umetniški sili obeh dam pa me njune kreacije, ki niso segle nad tehniko in šolo, še niso prepričale, dasi je možno, da se bo to drugič zgodilo. Pianistovski formalen in tehničen talent je gđna. Kane iz šole prof. A. Ravnika. Igrala je Balakireva-Glinke tehnično težko skladbo »Škerjaneec« na zelo fin in res instrument primeren način prozorno, brezhibno. Ta izredno ekonomični način pedaliziranja, ta prozornost in fina igra učencev A. Ravnika je vredna vse pohvale. Čelist Bogomir Leskovic iz petega letnika šole prof. Berana je igral Cassadovo sonato za čelo v starem španskem stilu z uprav markantno muzikalnostjo in inteligenco, z nekim eruptivnim zanosom in skoro zrelim umetništvom, da mu moremo prorokovati še dokaj lepih uspehov, če se ne bo zanemaril. Goslač Šusteršič Vinko iz Slaisove šole je igral Sibeliusov vijolični koncert op. 47, ki vsebuje menda vse trde tehnične orehe, kar jih pozna takale briljantna koncertna vijoliška literatura, se z lahkoto prerinil skozi vse in pokazal tudi življenje ter žel velik aplavz. Nastopila sta tudi iz šole Janka Ravnika g. Pavel Šivic in absolventka Božica Novakovič. Prvi je igral Brahmsovo sonato v f-molu; vse štiri stavke je očividno marljivo naštel in pokazal znanje in muzikalnost, dasi me ta Brahms vsekakor ni prepričal. Tiste njegove posebne fantastike, tiste globine, ki je samozanjan značilna, sem pogrešal v Šivicovi interpretaciji, ki je tu pa tam kaj raztegnila, tu pa tam kaj premalo poudarila, tu pa tam kako fineso s pedalom zastrla. Sicer je pa nepravilno zahtevali od mladega gojenca konservatorija vse umetniške popolnosti in globine in je uspeh bil vsekakor velik. Novakovičeva je igrala eno najlepših del iz šole zgodnjega impresionizma, Franckov Preludij in koral s fugo. Včasih je gđna. N. močno pedalizirala, topot pa je bila v tem oziru dosti boljša in je celo pokazala tako potrebno naštelirano in prečuteno, zanosito kreacijo, da je bila vredna vse hvale. Če bi bila še fuga manj zastrla, bi moral reči, da sem malokrat to skladbo tako dobro izvajano čul. Kljub vsemu temu, da se gđni. v podajanju pozna oni za Janka Ravnika značilni način temperamentnega in poetično zanositega prednašanja, moram reči, da se mi zdi Novakovičeva zelo muzikalna in da zna tudi z lastnimi močmi misliti.

Lepo. Pa vendar: Danes pravimo, da je težišče stila v polifoniji in mislimo, da bi bilo treba mlade glasbenike za praktično življenje vzgajati zlasti v tem smislu. Zalibog, ne čutim iz teh produkcij, da bi se naš konservatorij tega zavedal in želim, da se v bodočem to popravi. V.

DIŠAVE SLON

Radio

Programi Radio-Ljubljana:

Torek, 24. junija: 12.30 Plošče. 13.00 Časovna napoved, borza, plošče. 13.30 Iz današnjih dnevnikov. 18.00 Koncerti radio-orkestra. 18.30 Plošče. 19.00 Delovanje čeških in jugoslovanskih žena v Sokolu, predava ga. Anuška Jugova. 19.30 Dr. Nikolaj Preobrazenski: Ruščina. 20.00 Prenos iz Zagreba. 22.00 Časovna napoved in poročila, lahka glasba.

Sreda, 25. junija: Opoldanski program odpade. 18.00 Otroška ura-radio-tetka. 18.30 Koncert radio-orkestra. 19.30 P. dr. Roman Tominec: Iz svetovne literature. 20.00 Komorni trio: flauta: Korošec, klarinet: Gregorec, klavir: Šivic. 22.00 Časovna napoved in poročila.

Drugi programi:

Torek, 24. junija.

Belgrad: 17.30 Narodne pesmi na plošče. 18.00 Koncert orkestra. 20.00 Prenos iz Zagreba. 22.15 Zabavna glasba. — Budapest: 12.05 Pevski koncert. 17.30 Popoldanski koncert vojaške godbe. 19.00 Koncert ogrskih arij. 20.00 Prenos iz studia. — Dunaj: 15.30 Koncert orkestra. 20.00 Kresovanje. 20.50 Kresovanje na parniku, nato ljudski koncert. — Milan: 21.00 Pester simfonični koncert, nato zabavna glasba. — Praha: 19.30 »Trije mušketirji«, opereta. — Langenberg: 20.10 Večerni koncert orkestra. 21.00 J. Plantov večer. — Rim: 17.30 Koncert orkestra. 21.02 Godalni in pevski koncert. — Berlin: 19.30 Koncert operne glasbe. 20.30 »Padec prokletih«, slusna igra. — Katovice: 18.00 Koncerti iz Varšave. — M. Ostrava: 17.30 Koncert na flavto. 17.45 Narodne pesmi. 19.30 »Trije mušketirji«, opereta. 22.15 Zabavni koncert.

Sreda, 25. junija.

Belgrad: 17.30 Narodne pesmi na dudo. 19.30 O stari in novi ruski umetnosti. 20.00 Klavirski koncert. 20.30 Večerni koncert radio-kvarteta: Slovanska ura. 21.45 Prenos koncerta slovanskih pesmi. — Budapest: 17.35 Koncert vojaške godbe. 20.00 Večerni koncert operetne glasbe. 22.10 Koncert ciganskega orkestra. — Dunaj: 20.00 Veliki orgejski koncert iz del J. S. Bacha. 20.05 Sieverinški večer. — Milan: 17.00 Koncert orkestra. 20.30 Koncert zabavne glasbe. — Praha: 20.00 Koncert komorne glasbe. 20.25 Narodne pesmi. 20.50 Pevski koncert. 21.20 Narodne pesmi. — Langenberg: 20.00 Večerni koncert operne glasbe. 21.00 Simfonični koncert. 22.20 Nočni koncert. — Rim: 17.30 Koncert orkestra. 21.02 Koncert toskanske glasbe. — Berlin: 19.30 »Trojanci«, opera; nato zabavni koncert. — Katovice: Od 16.00 do 23.00 prenosi iz Gdanskega: Dan poljskega morja. — M. Ostrava: 19.35 Zabavni koncert češke glasbe. 20.30 Narodne pesmi. 21.00 Valčki. 21.35 Koncert operetne glasbe.

Še boljše in cenejša je
PALMA
zdravilna grenka voda.
DOBIVA SE POVSODI!

Romanska princezinja Hleana, sestra naše kraljice, je bivala delj časa v inozemstvu. Te dni se je vrnila v domovino in ob tej priliki ji je po starem romunskem običaju njena mati kraljica Marija dala na krožniku kruha in soli. Princezinja Hleana je bila ob tej priliki oblečena v romunsko narod. nošo.

Edgar Wallace za reformo ječe

V Angliji je na dnevnem redu vprašanje reforme kazenskega zakona in ni čudno, da je v tej zadevi zavzel svoje stališče tudi znani pisatelj kriminalnih romanov Edgar Wallace. Seveda je to napravil na zelo izvirni način. Njegovo mnenje o tej zadevi končuje z obtožbo proti delavskim sindikatom, katerim pripisuje krivdo, da kaznjenci v angleških kaznilnicah duševno in telesno propadajo, ker ti sindikati ne pustijo, da zaprt človek nadaljuje svoje delo, katerega se je bil naučil v svobodi in za katerega je usposobljen. Sindikati so krivi, da se z angleškimi kaznjenci postopa na tak način. Policija aretirajo množico ljudi: enega, ki je ukradel čevlje, drugega, ker je pomeveril v banki itd. Postopanje je v vseh slučajih enako. Ljudi natrpaajo v policijski voz, jih prepečejo v zapor, nato jih zapro v celice in naslednjega dne morajo že šivati vreče, čistiti okna ali popravljati čevlje, brez ozira na to, da so sposobni vršiti kako bolj produktivno delo. To pa samo radi tega, ker stoji sindikat na stališču, da delo kaznjencev predstavlja nedopustno konkurenco.

Rezultat tega sistema je, da so angleške kaznilnice napolnjene z ljudmi, s katerimi ima vlada samo stroške. Letni stroški za vzdrževanje enega kaznjence znašajo več sto funtov. Toda inteligentnejši kaznjenci bi lahko z dohodki svojega dela vzdrževali ne samo sebe, ampak tudi svoje tovariše. Wallace opozarja tudi na neenakost kazni, ki leže v njenem neenakomernem razdeljevanju. Za boljšega človeka lepih manir bo šivanje vreč večja kazen, kakor pa za brutalnega človeka, ki sedi radi kakega nasilja. Ta sploh tega dela ne bo občutil kot kazen. Jetniška celica je morda za nekoga prijetna izprememba, če je preje stanovan v kaki luknji, dočim je za koga drugega celica strašna sodba. Kazen nikakor ni prilagojena zločinu. Ječe so še vedno urejene za stare zločince po poklicu. Največ, kar se za izobraženega jetnika more doseči, je to, da ga uporabljajo v knjižnici ali v pisarni. Toda vsi dosedanjí poskusi za razliko med razredi, ki se sestajajo za omrežjem kaznilnice, so ostali pri prvih početkih.

Wallace vidi v tem bolan socialni pojav in ga primerja s prakso starih zdravnikov, ki so vsakega bolnika dali v bolnišnico in postopali z njim, kakor da ima mrzlico. Kakršnako je bila njegova bolezen, službeno je imel mrzlico. Šele moderna znanost je dokazala,

da niso vse bolezni enake in da vsaka bolezen zahteva svoje posebno postopanje. Na ta način bi tudi kaznjenci ne smeli biti obsojeni vsi na isti način, namreč na šivanje vreč. Wallace vzporeja svojo misel produktivnega jetniškega dela s sistemom odgoditve kazni, kakor je to urejeno v Ameriki. Človek je n. pr. obsojen na deset let ječe, toda obsodba je suspendirana. To se pravi, on se po preteku določenega roka izpusti na svobodo, toda pri prvi kršitvi zakona ga ponovno zapro in sedaj mora brezpogojno odsedeti ostanek svoje kazni. Wallace priporoča, naj se ta sistem vplelje tudi na Angleškem, izvzemši seveda slučaje, kjer gre za javnosti nevarne poedince. S tem sistemom naj bi se uvedla tudi denarna kazen. Ko bi bila ta plačana, bi se smatral delikt za popravljenega. Kaznjence naj bi vsako leto plačal državi neko gotovo vsoto, razen tega pa bi moral poravnati tudi svoj dolg, ki si ga je nakopal s svojim zločinom.

Na ta način bi postal kaznjencev v nekem smislu uslužbenec države, ki bi se ga lahko vsak čas pozvalo na vršitev njegovih dolžnosti. S tem bi bil ta kaznjencev potegnjén iz stručenega jetniškega ozračja in dana bi mu bila možnost, da s častnim delom postane vreden član človeške družbe.

Prevelik za vojaka

Naborna komisija v Estrees Saint-Denis je bila nemalo začudena, ko se ji je predstavil velikan, za katerega ni obstojala nobena mera. Velikan je stopil v sobo s priklonjeno glavo, da ne bi zadel v električni lesteneec, ki je visel s stropa. Ko so hoteli izmeriti njegovo višino, so morali merilo raztegniti prav do vrha in vendar je bilo še tri centimetre premalo. Nato so ga poskušali stehitati, toda tehtnica je bila prešibka, da bi zaznamovala njegovo težo. Komisija se je dolgo posvetovala, kaj naj stori z možem. Končno se je odločila, da moža ne potrdi, kajti bilo bi res težko za takega velikana, — meril je dva metra in tri centimetre —, dobiti odgovarjajočo uniformo in primerno posteljo. Nasprotje tega velikana je bil mehanik Pirra, ki se je istega dne predstavil komisiji v Sarralbe (Lotaringija). Ta pa je meril samo en meter 16 centimetrov in je torej eden najmanjših mož Francije. Seveda ga niso potrdili.

Iz zgodovine jedilnih vagonov

Če se je pred 50 leti bogat in hraber zemljan odločil, da napravi daljše potovanje po železnici, se je moral pošteno preskrbeti z jedačo in pijačo, ker tedaj se železniška uprava še ni brigala za telesno blagostanje svojih potnikov in tudi na postajah še niso prinašali jedil in pijače v vagon. Prvi, ki mu je padlo na misel, da otvori v železniškem vozu restavracijo, je bil neki židovski trgovec iz Frankfurta. Železniška uprava mu je dala na razpolago železniški voz, ki ga ni več rabila in podjetni mož ga je opremlil z mizami in stoli. Na postaji, kjer je voz stal, se je preskrbel z vsem potrebnim. Ker se mu je podjetje bolj in bolj razvijalo, je zaprosil železniško upravo še za en voz. Dobil je tovorni vagon, v katerem je uredil vse potrebno za kuhinjo. O tej kuhinji je tedaj pisal ves kulturni svet in proga Berlin—Frankfurt je postala slavna kot prva, na kateri je vozil tudi jedilni voz. Kmalu so uvedli potujoče gostilne tudi na drugih progah. Cene jedil so bile seveda visoke, tako da so se morali siromašni potniki še naprej brigati sami zase. Danes so jedilni vozovi v rokah mednarodne družbe, ki prodaja dnevno do 50.000 obedov. Jedila so res pripravljena zelo okusno, toda cene so ostale še vedno visoke, tako da jih ne zmorejo siromašnejši potniki, ki se morajo še vedno, kakor pred 50 leti, sami preskrbeti s potrebno jedačo in pijačo.

Nezaslišana lahkomiselnost matere

V Brailsfordu na Angleškem se je te dni pripetil nezaslišan slučaj, pri katerem je radi materine lahkomiselnosti zgorel pet mesecev star otrok. Mati je prišla s svojim otrokom, ki ga je vozila v vozičku, do stanovanja svoje prijateljice. Ko jo je ta prosila, naj stopi malo gori, je pustila voziček na cesti in položila nanj gorečo cigareto, ki jo je ravno kadila. Misli je, da bo prišla takoj nazaj in potem kadila naprej. Obisk pri prijateljici pa se je podaljšal in nenadoma, — preteklo je med tem že pol ure —, je bil otroški voziček že ves v plamenih. Perilo se je zažgalo od cigarete. Ko so pritekli ljudje na pomoč, je bilo že prepozno, ubogi otročiček je bil že mrtev. Lahkomiselna mati se bo seveda morala zagovarjati pred sodiščem.

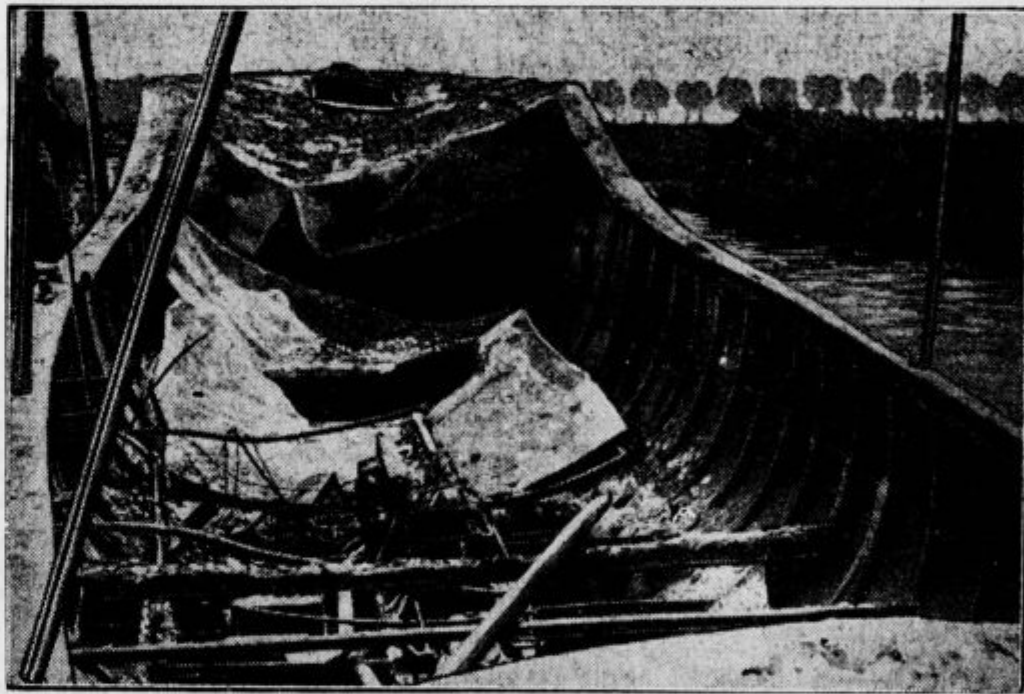

Novi egiptovski ministrski predsednik Imail Sidki paša.

Al Capone se ne da ugnati

Iz New-Yorka poročajo: Prizadevanje miamskih oblasti, da bi znanega vodjo banditov Al Caponeja, ki se je, kakor znano, naselil v svoji razkošni vili na Palm Islandu, odstranile iz mestnega okoliša, so bila zopet na nepričakovan način prekrizana.

Znano je, da se oblastem ni nikdar posrečilo, da bi mu dokazale kak zločin, bandi je pred kratkim, ko so se mu zdele obdolžitve pretežke, celo izposloval pismeno sodno izjavo, da proti njemu ni v teku nobena preiskava. Tedaj so se miamške oblasti odločile, da mu pridejo na kak drug način do živga. Tako so pred kratkim zahtevale, da se njegova vila zapre. To so utemeljevali s tem, da je Capone svojim gostom postregel s šampanjcem. Vendar pa tudi s tem niso mogli pri sodnihi ničesar opraviti, ker so bili dokazi prešibki. Nato so hoteli proti Caponeju dvigniti proces radi krive prisega in krivega pričevanja in odvetniki dr. Richard Hunt je dobil nalogo, da zbere dokazilni material. Njegova prizadevanja so res izgledala, da ne bodo ostala brez uspeha, ko je te dni neke noči vdr v odvetniško pisarno neki vlomilec in odnesel ves dokazilni material.

Bivši nemški cesar Viljem II. bi te dni kmalu utonil. Peljal se je s svojim spremstvom na motornem čolnu, ki pa je nenadoma eksplodiral. Cesar je padel v vodo in se začel potapljati, vendar so ga še pravočasno potegnili iz vode.

Rumeni gusarji

(Sodobna zgodba.)

Ko so vozili dalje, se je potok za spoznanje zoževal in se previjal med enoličnimi sipinami. Vendar pa je Bantam pihal še kake tri milje, preden je Lovro zagledal neko majhno, pagodi (kitajski tempel) podobno hišo; stala je na lahni vzpetini, nekoliko proč od brega.

Mihael je torej krmaril v vzhodni smeri dalje, dokler mu ni Makao popolnoma izginil izpred oči; nato pa je krenil proti jugu in pozneje v razdalji kakih petih milj od otokov proti zahodu. Čez nekaj časa pa se je še bolj približal obali, da je bil oddaljen od nje le nekaj milj, in je v tej razdalji vozil kaki dve uri. Megle so se že redčile, pa srečala sta samo nekaj malih džunk; izogibale so se glavne prometne proge, ki je tekla tam po odprtem morju.

Voda je nalahno valovala, pa čvrsti čolniček je kljub temu brez težave brzel s kakimi sedmimi vozli na uro in še ni uporabljal več kot tri četrtine svoje brzine.

Seveda bi mogel Bantam še hitreje pluti, pravi Mihael, ko ga Lovrenc vpraša za največjo brzino; »toda čemu bo tratila bencin? Saj imava pred seboj še ves dan!«

Morda je preteklo kakih pet ur, odkar sta se podala na pot, ko Lovrenc, ki je sedel na sprednjem delu ladje, naenkrat vzklikne: »Miha, pred nama mora biti motorni čoln! Le poglej tja na tisto točko, ki se premika! Samo motorni čoln more polzeti tako naglo preko vode, kakor ta pika!«

»Eh Sang, daljnogled!« pokliče Mihael.

Kitajec mu poda daljnogled in Mihael z eno roko krmari, z drugo pa si dolgo ogleduje stvar, ki mu jo je pokazal brat.

»Ni dvoma, da je res motorni čoln,« reče nato. »In res tudi leti kakor po olju. Radoveden sem, čigav bi utegnil biti. Poznam vse motorne ladje v teh vodah, saj jih ni veliko. Če je iz Makaa ali pa Hong Konga, ga bom gotovo spoznal, ko prideva bliže.«

Toda nista se mu mogla približati, ampak nasprotno: čoln pred njima je postajal vedno manjši in nerazločnejši.

»Oddaljuje se,« pravi Mihael presenečen in morda tudi nekoliko razdražen. Pospeši torej brzino do največje možnosti devetih vozlov; pa že čez nekaj minut jo zmanjša in pravi: »Končno pa to nima pomena! Saj ne tekmujejo!«

Premikajoča se točka pa se vedno manjša in čez pol ure popolnoma izgine.

Mihaelove misli pa so se še vedno mudile pri neznanem čolnu.

»Mislim, da čoln ne more biti iz tega kraja,« reče bratu. »In če je, je šele prišel semkaj. Morda se bova pa z njim še sešla. A pazi dobro na potok, o katerem sem ti pravil! Nahaja se naravnost preko tega skalnatega predgorja — vidiš, ne? — samo eno miljo dalje. Ne bi rad videl, da bi ga zgrešila.«

Lovrenc ga sluša in upre svoje oči na obrežje. Čez nekaj minut pa naenkrat krikne: »Stoj, Miha! Tamle, nekaj stotin jardov na levo nekaj plava! Zdi se mi, da je človek, ki se nečesa oklepa!«

Mihael zmanjša brzino in dvigne daljnogled k

očem. Eh Sang pokuka iz kabine in pogleda preko ladijskega boka.

»Človek olo lajti« reče nato in zopet izgine v kabino.

»Prav imaš, Lovro,« reče Mihael. »Nekdo se oklepa bruna. Hitimo tja!«

Bantam krene proti ponesrečencu, ki so v njem že spoznali Kitajca.

»Vzeti boš moral dingo,« pravi Mihael, ko se približajo brodolomcu. »S krova ga ne moremo doseči.«

Mihael ustavi motor, Lovrenc in Eh Sang pa stopita v dingo, ki je bila privezana za krmo, udarita nekajkrat z vesli in kmalu dospeta do Kitajca, ki se je še držal na površju. Takoj se prepričata, da je še komaj napol pri zavesti, da si se mu otrple roke krčevito oklepajo bruna. S precejšnjo težavo spravita neokretno telo v čoln.

»Gledat, videt, sell!« vzklikne Eh Sang razburjen. »Lumpi luknja naledit!«

Pokaže na zevajočo rano v desnih plečih naplo utopljenega moža.

»Videti je, da je šlo za precej divjo borbo,« reče Lovro. »Veslajva hitro nazaj!«

Ko polože moža v Bantamu na krov, si ga vsi trije radovedno ogledujejo.

»Mislim, da rana ne bo nevarna,« reče Mihael. »Ne krvavi že nič več ne.«

Pri teh Mihaelovih besedah odpre možak oči.

»Eh Sang, vprašajte ga, kako se je ponesrečil!«

* All right = öll rajt = vse prav, da. res

* Dinga je čolniček na vesla.

* Yard (jard) je angleški meter, le da ima samo 914 mm.

Ljudska knjižnica iz založništva Jugoslav. knjižarne v Ljubljani: 29. zvezek: Savinšek, IZPOD GOLICE, 30. Din. — 30. zvezek: Sienkiewicz, NA POLJU SLAVE, 28. Din. — 31. zvezek: Conna Doyle, IZGUBLJEN SVET (The Lost World), 28. Din. — 32. zvezek: Reimichl, ZAGORSKI ZVONOVI, 28. Din. — 33. zvezek: Bridges, NA POMOK, 30. Din. — 34. zvezek: Bridges, NA POMOK, 30. Din. — 35. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 36. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 37. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 38. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 39. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 40. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 41. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 42. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 43. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 44. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 45. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 46. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 47. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 48. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 49. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 50. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 51. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 52. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 53. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 54. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 55. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 56. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 57. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 58. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 59. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 60. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 61. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 62. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 63. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 64. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 65. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 66. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 67. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 68. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 69. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 70. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 71. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 72. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 73. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 74. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 75. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 76. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 77. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 78. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 79. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 80. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 81. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 82. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 83. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 84. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 85. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 86. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 87. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 88. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 89. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 90. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 91. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 92. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 93. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 94. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 95. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 96. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 97. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 98. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 99. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 100. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 101. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 102. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 103. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 104. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 105. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 106. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 107. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 108. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 109. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 110. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 111. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 112. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 113. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 114. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 115. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 116. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 117. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 118. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 119. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 120. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 121. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 122. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 123. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 124. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 125. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 126. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 127. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 128. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 129. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 130. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 131. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 132. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 133. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 134. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 135. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 136. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 137. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 138. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 139. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 140. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 141. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 142. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 143. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 144. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 145. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 146. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 147. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 148. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 149. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 150. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 151. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 152. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 153. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 154. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 155. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 156. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 157. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 158. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 159. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 160. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 161. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 162. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 163. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 164. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 165. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 166. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 167. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 168. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 169. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 170. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 171. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 172. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 173. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 174. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 175. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 176. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 177. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 178. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 179. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 180. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 181. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 182. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 183. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 184. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 185. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 186. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 187. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 188. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 189. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 190. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 191. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 192. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 193. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 194. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 195. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 196. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 197. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 198. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 199. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 200. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 201. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 202. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 203. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 204. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 205. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 206. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 207. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 208. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 209. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 210. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 211. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 212. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 213. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 214. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 215. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 216. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 217. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 218. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 219. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 220. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 221. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 222. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 223. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 224. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 225. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 226. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 227. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 228. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 229. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 230. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 231. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 232. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 233. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 234. z

Lovska in šumarska razstava

Ob desetletnici ljubljanskega velesejma je zelo važno, da se pokaže na razstavi »Ljubljana v jeseni« *naša najvažnejša gospodarska panoga — gozdarstvo. Dobershen del naše države pokrivajo gozdovi in posebno v dravski banovini, ki je v poljedelstvu pasivna, velik del naroda črpa svoje dohodke iz gozdov. Potrebno je, da seznanimo tudi oni del naroda, ki nima sicer prilike opazovati koristi in zanimivosti gozdov, na kolikor mogoče naraven način z delom in življenjem, kakor tudi z dohodki, ki jih prejemamo iz naših zelenih zakladnic. Onim pa, ki se bavijo z gozdarstvom in lesno industrijo, pa naj bo naša letošnja jesenska razstava v pouk in spodbudo k uspešnemu delu.*

Prav tako važna kakor za domačine pa je letošnja jesenska razstava tudi za inozemce. Njim bomo prikazali, kaj vse lahko pri nas dobe, kako da naša lesna industrija napreduje, na kakšni stopinji je naše lovstvo, ki je tudi bistveni del gozda, kakor še mnogo drugih zanimivosti. Ker so gozdovi zelo važni za tujski promet, kajti baš oni mnogo pripomorejo k lepoti naših svetovno slovečih planin, bodo na slikah prikazani lepi, gozdovi bogati kraji, ki bodo vzbudili prav gotovo mnogo zanimanja med tujimi posetniki razstave.

Letošnja jesenska velesejmska prireditelj bo obsegala dva dela, in sicer gozdarstvo ločeno od lovstva. Gozdarstvo pa bo zopet ločeno v več oddelkov, in sicer: v skupini I. bo razvidna važnost, vloga in potreba gozdov. V II. skupini bodo prikazane vse vrste dreves in grmovja, in to s semenom, cvetjem in lesom. V tem delu bomo imeli

priliko videti tudi najzanimivejšo igro prirode, ki se včasih prav veselo pošali. Zelo važna bo III. skupina vzgoja gozda. Le-ta bo zelo obsežna. Prikazana bo nazorno kakor tudi s slikami. V IV. skupini bodo razstavljeni gozdni pridelki. Razdeljena bo v tri podskupine, in sicer v pripomočke za izdelavo, nadalje glavne pridelke in postranske gozdne pridelke. Važen produkt gozda je oglje. Ker je pa že to smatrati kot posebno industrijo, bo oglašanje prikazano v posebni, in sicer v V. skupini. VI. skupina bo obsegala merjenje lesa za tehnično porabo in drv. VII. skupina bo parazdeljena v podskupini a) spravljane lesa in drv na suhem, in b) splavljanje lesa po vodi. V VIII. skupini bomo videli za naše gozdove zelo važno »gozdno varstvo«. V tej skupini bodo prikazani vsi gozdni škodljivci, in sicer od nepravilnega ravnanja človeka preko četveronožcev do najmanjših, komaj vidnih lubadarjev. IX. skupina bo obsegala varstvo prirode. Razstavljene bodo vse pri nas zasčitenne rastline. X. skupina bo obsegala ureditev gozdnega gospodarstva. XI. pa organizacijo in statistiko gozdnega osebjaja.

Za domačine, posebno pa za tujce bo zanimiv velik oddelek: gozdna industrija. Tu bodo razstavili naši lesni industrijalci svoje produkte, in sicer od surovine preko polfabrikata do končnega izdelka. Razstavljene bodo razni stroji v pogonu, kar bo mnogo pripomoglo k pestrosti in živahnosti razstave. Prav priporočljivo bi bilo, da bi se naši med našimi posetniki in industrijalci nabirali raznih zanimivosti, te prijavili in na ta način obogatili našo za gospodarstvo velevažno razstavo.

KONKURZI IN LIKVADACIJE

Konkurz je razglašen o imovini Fischerja Avgusta, trgovca v Turški vasi; prvi zbor upnikov 8. julija, oglasiti se je do 1. avgusta. Ugovov. narok 5. avgusta.

Potrjena poravnava. Hanželič Jurij, posestnik in trgovec v Podgorcih (v konkurzu) za 30%.

Odprava konkurza. Lozej Jožica, Maribor (vsa masa razdeljena); Gergar Janez, gostilničar in posestnik v Križevcih (vsa masa razdeljena); Medved Ludovik, posestnik in lesni trgovec v Jagenci pri Radečah (pritrili vsi upniki).

Likvidacija. Splošno ekonomsko društvo v Račjem, r. z. z. o. z.

Razglas o rentnini. Davčna uprava za mesto Ljubljana razglaš v smislu člena 131. zakona o neposrednih davkih z dne 8. februarja 1928, Uradni list št. 75/26, da je razpored davka na rente za davčno leto 1930. razgrnjen na vpogled davčnim zavezancem med običajnimi uradnimi urami, to je od 8—12 in od 16—18 v času od 26. junija do vtečega 2. julija 1930 pri davčni upravi za mesto v Ljubljani, Vodnikov trg št. 5/II, soba št. 10. Vsi davčni zavezanci pa bodo o ugotovljeni davčni osnovi in o odmerjenem davku še posebej obveščeni s plačilnimi nalogi. Proti višini davčne osnove in odmerjenju davka se davčni zavezanec lahko pritoži v roku 30 dni od dneva prejema dotičnega plačilnega naloga.

Nova delniška družba. Heinricharju Francu, lesnemu industrijcu na Trati pri Škofji Loki, je dovoljena ustanovitev deln. dr. pod imenom »F. Heinrichar, lesna industrijska d. d.« *s sedežem v Škofji Loki. Glavnica 0.5 milij. Din je razdeljena na 5000 delnic po nom. 100 Din, glase se na imet-*

nika. Kakor kaže, gre za ustanovitev družinske d. d., ki bi naj prevzela sedanjo posamično firmo.

Dobave. Gradbeni oddelek ljublj. žel. ravn. sprejema do 27. t. m. ponudbe glede dobave 10 tisoč kilogramov bukovega oglja in 10.000 kg kovaškega plinskega koksa; do 1. julija pa glede dobave 45.000 kg nezaženega apna ter glede oddaje pleskanja železniškega mostu čez Dravo. — Ravn. drž. rudnika Kreka sprejema do 4. julija ponudbe glede dobave stekla z žico (Drahtglas) ter glede dobave 1 centrifugalne sesalnice. — Ravn. drž. rudnika Senjski Rudnik (Srbija) sprejema do 5. julija ponudbe glede dobave jeklenih vrvi. — Ravn. drž. rudnika Velenje sprejema do 7. julija ponudbe glede dobave 4 komadov geoloških kompasov. — Dne 5. julija se bo vršila pri Komandi pomorskega arzenala v Tivtu pismena licitacija glede dobave raznega orodja. — Dne 8. julija se bo vršila pri računsko-ekonomskem oddelku ministr. za zgradbe v Belgradu ofert. licitacija glede dobave raznega pohištva za postaje.

Prodaja lesa. Dne 4. julija se bo vršila pri ravn. sum v Ljubljani licitacija glede prodaje lesa, drv in lubja na panju.

Prva celotna izdaja!

Doktorja Franceta Prešerna

zbrano delo

Cena Din 40—, eleg. vezana Din 55—

Jugoslovanska knjižarna v Ljubljani.

Borza

Dne 23. junija 1930.

DENAR

Devizni tečaji so bili danes nekoliko slabejši. Promet je bil srednji, znatnejši le v devizah Berlin, Dunaj in Newyork. Narodna banka je kakor običajno intervenirala v vseh zaključenih devizah. **Ljubljana.** (V oklepajih zaključni tečaj.) Amsterdam 2274 bl. Berlin 1348—1351 (1349.50). Bruselj 789.32 bl. Budimp. 989.87 bl. Curih 1094.40 do 1097.40 (1095.90). Dunaj 796.86—799.86 (798.36). London 274.91 bl. Newyork 56.375—56.575 (56.475). Pariz 232.14 bl. Praga 167.39—168.19 (167.79). Trst 295.28—297.28 (296.28).

Zagreb. Amsterdam 2271—2277. Berlin 1348 do 1351. Bruselj 788.32—791.32. Budimpešta 988.37 do 991.37. Curih 1094.40—1097.40. Dunaj 796.86—799.86. London 274.51—275.51. Newyork 56.375 do 56.575. Pariz 221.14—223.14. Praga 167.39—168.19. Trst 295.25—297.25. — Skupni promet brez kompenzacij je znašal 12.6 milij. Din.

Belgrad. Berlin 1348—1351. Budimp. 988.37—991.37. Curih 1094.40—1097.40. Dunaj 796.86 do 789.86. London 274.51—275.31. Newyork 56.375 do 56.575. Pariz 221.14—223.14. Praga 167.39—168.19. Milan 295.39—297.39.

Curih. Belgrad 9.1275. Amsterdam 207.45. Atene 6.0875. Berlin 123.125. Bruselj 72.03. Budimpešta 90.325. Bukarest 3.0675. Carigrad 2.40. Dunaj 72.85. London 25.0825. Madrid 60. Newyork 516.225. Pariz 20.265. Praga 15.31. Sofija 3.745. Trst 27.035. Kopenhag. 138.20. Varšava 57.90. Stockholm 138.70. Oslo 138.20. Helsingfors 12.90.

VREDNOSTNI PAPIRI

Državni papirji so danes tendirali slabše ter beležijo nižje tečaje kakor koncem preteklega tedna. Bančni papirji so ostali neizpremenjeni, promet je postal znatnejši. Edino Unibank je popustila na 194. Med industrijskimi papirji je v zvezi z gibanjem na praški borzi ponovno popustila osješka Sečerana od 300 na 350. Nadalje so bile po višjem tečaju zaključene večje papirnice. Med paroplovniški papirji sta slabejši tako Oceanica kakor Jadranska plovidba.

Ljubljana. 8% Bler. pos. 96 bl. 7% Bler. pos. 85 bl. Celjska pos. 160 den. Ljublj. kred. 122 den. Prastediona 905 den. Kred. zavod 170 den. Vevče 119 den. Stavbna 40 den. Sešir 105 den. Ruše 275 den.

Zagreb. Drž. pap.: 7% inv. pos. 87—87.50, agrari 54—54.75, vojna škoda ar. 432. 432.75 (433. 431.50), kasa 432—432.75 (432.50), 6. 431.50—432.50, 8. 431.50—432.50, 12. 432—433.50, 8% Blerovo pos. 97.50 b., 7% Blerovo pos. 84.50—84.875, 7% pos. Drž. hip. banke 83.75—84.75. Posoj. mesta Zagreba 75 b., Tob. sreč. 45 b. — **Bančne delnice:** Ravna gora 75 d., Hrvatska 50 d., Katolička 36—38, Poljo 58—58.50 (58), Kredita 96—100, Union 194.75 do 195 (194), Jugo 78.50—79 (78, 78.50, 78), Lj. kred. 122 d., Medjunarodna 61 d., Obrtna 36 d., Prastediona 900—910 (900), Etno 180—185, Zemaljska 132 do 136. — **Industrijske delnice:** Nar. sum. 25 d., Gultmann 160—169, Slaveks 68—71, Slavonija 200 d., Našice 1300 b., Danica 107—109 (108), Drava 220 d., Sečerana Osjek 346—350 (390, 355, 350), Nar. ml. 20 d., Osj. ljev. 175 d., Brod. vag. 110—120, Union 115 d., Vevče 119—120 (120), Isis 32 d., Ragusea 100 b., Oceanica 417—422 (420).

Belgrad. Narodna banka 8180—8250, 7% inv. pos. zaklj. 90 (100.000), agrari zaklj. 56 (300.000), vojna škoda 440—442, 11. 454—455, 7% Bler. pos. zaklj. 86.25 (3000 dol.), Loterijske srečke 85, Rdeči križ 52—55.

Dunaj. Don. sav. jadr. 92.80, Wiener Bankverein 18.20, Creditanstalt 47.60, Escompteges. 160, Zivno 94, Union 24, Aussiger Chemische 174.90, Alpine 23.75, Trboveljska 51.25, Leykam 4.80, Rima Murany 82.50.

Les

Na ljubljanski borzi je bilo zaključeno: 1 vagon letvice, 1 vagon hrastovih drv, 3 vagoni parjenih bukovih plohov in 3 vagona naravnih bukovih plohov. Tendence neizpremenjena.

Povpraševanje je za 2 vag. obroblj. bukovine 44 mm, za jelove smezzole 4 m, 98/138, 8 m 78/118, 6 m 78/118, ca 40 m³ hrastovih kvadratov od 3 m dalje, od 30×30 cm dalje, za 7 kom. hrastovih tramov 30×30 cm 4 m, za ca 15 m³ jelovih kvadratov 120/120 10—12 m, 300/50 m 9—10 m, za 30 m³ rez. hrastovine 40 mm 20—25 cm, 35 m³ od 50 mm 20—25 cm in 15 m³ 70 mm 20 cm, 3 m. Za 36 kom. hrastovine 3.10 m 30×30 cm, za jelove deske 50 m³ 36 mm, 2/3, 4 m 10—16 cm, 100 m³ belega borovca (madrieri) 3—8 m 75×220 mm, za jelove letvice 2, 2.50, 3, 3.50 m 12/24 mm, za 100 m³ hrastovine 25/25—35/35 cm 6—7 m; za 130 m³ brstovine 35/35—45/45 cm 6—8 m.

Zito

Besa se nadaljuje tako na svetovnem žitnem trgu kakor glede pšenice tudi na našem domačem žitnem trgu. Po novejših vesteh so padli tečaji v Cikagi za pšenico na 90%, za koruzo na 74%. Naša gornjebačka pšenica stara velja 207.50—210 nakladalna postaja, vendar je treba omeniti, da so po teh cenah ponudbe zelo maie. — V koruzi pri nas ni veliko izpremembe in se cena drži še vedno na višini enega dinarja v bačkih postajah, srmsko blago pa notira na boljših postajah 101—102.50 in čez. Promet je srednji. V pšenični moki je opaziti rahlo nazadovanje, vendar v glavnem boljši mlini drže cene neizpremenjene.

Ljubljana. (Vse samo ponudba, slov. post., plač. 30 dni, dob. prompt., ml. tar.) Pšenica bč. 80 kg 2% 200—262.50, 78 kg 252.50—255, 77 kg 245—247.50, rž 72—73 kg. 2 % 197.50, koruza pos. suha 145—147.50, ječmen bč. oz. 66—67 kg 167.50 do 170, 62—63 kg 162.50—165, oves bč. nav. vozn. 180—185, moka Og vag. bl. fko Ljubljana plač. po prejemu 405—410.

Novi Sad. Pšenica: bč 77 kg 197%—200, 78 kg 200—205, gornje bč 78 kg 205—207%, ban. Tisa šlep 78 kg 205—207%, gornje ban. 78 kg 200—202%, sr. 77 kg 180—185, 76 kg 175—172%. Moka: bč 00 335—345, 0 335—345, 2 295—305, 5 235—245. Koruza nespremenjena. Ječmen: bč sr. 63 kg 105—107%, 64 kg 105—107%. Oves: bč sr. 130—135. — Tendence slaba. Promet: pšenica 14, moka 15, koruza 11, oves 4 vagona.

Budimpešta. Tendence slaba. Promet srednji. Pšenica: junij 18.85—19.03, zaklj. 19, okt. 18.36 do 18.55, zaklj. 18.44, rž: junij 10.00, okt. 10.55—10.80, zaklj. 10.60—10.62, koruza: julij 12.65—12.85, zaklj. 12.65—12.67, avg. 12.85—13, zaklj. 12.85—12.87, trans. 11.10—11.20, julij zaklj. 11.10—14, avg. 11.30.

Živina

Dunajski goveji sejem. (Poročilo tvrdke Eduard Saborsky & Comp., Dunaj.) Na svobodni trg je bilo pripeljanih 1600 glav živine, in sicer 671 volov, 531 bikov in 398 krav. Iz Jugoslavije je bilo vsega skupaj 129 glav. Na kontumačnem trgu je bilo 969 volov, 47 bikov in 1 krava. Cene: za vole, najbolje 1.90, I. 1.60—1.70, II. 1.35—1.50, III. 1.20 do 1.30. Za krave I. 1.20—1.35, II. 1.10—1.15, za bike 1.25—1.50, za klavno živino 0.70—1.00. Cene so se slabo držale. Za bike so bile za 5—10 grošev nižje.

TISKARNA SV. CIRILA V MARIBORU naznanja žalostno vest, da je milostljivi gospod

dr. Martin Matek

ki je bil od l. 1893. neumorno delaven član odbora, od l. 1901. naprej pa neprestano njen agilni predsednik, danes dne 23. junija po težki bolezni umrl.

Možu dela in energije blag in trajen spomir!

V Mariboru, dne 23. junija 1930.

SPODNJESTAJERSKA LJUDSKA POSOJILNICA V MARIBORU naznanja žalostno vest, da je njen ustanovnik, milostljivi gospod

dr. Martin Matek

infulirani prošt itd., itd.

ki je kot predsednik vodil zavod od njegove ustanovitve sem skozi 23 let, dne 23. junija 1930, po dolgi in mučni bolezni, mirno v Gospodu zaspal.

Delavnemu in blagemu pokojniku časten spomin!

V Mariboru, dne 23. junija 1930.

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par ali prostor drobne vrstice 150 Din. Najmanjši znesek 5 Din. Oglasi nad 9 vrstic se računajo višje. Za oglaševanje strogo trgovskega in reklamnega značaja vsaka vrstica 2 Din.

Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 2 Din. Vsak oglas treba plačati pri naročilu. Na pismena vprašanja odgovarjamo le, če je priložena znamka. Ček, račun Ljubljana 10.349, Tel. 51.23.28.

Službe iščejo

Učenec

z dveletno prakso v trgovini specerije, želi nadaljevati učno dobo v mestu Ljubljana. Naslov v upravi »Slovenca« — Maribor.

Železostrukar

izkušen, vojaščine prost, želi prakticirati pri kakem večjem podjetju pri strojih. — Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 7180.

Ženska

srednjih let, z odraslo hčerko, išče čez počitnice mesto kot pomoč v kuhinji ali sobah samo za hrano in stanovanje. Gre tudi v kakšen zavod. Poročbe na upravo »Slovenca« pod »Služba«.

Službodobne

Učenec

17 do 19 let star, se takoj sprejme pri Antonu Marčiču, Slov. Bistrica, usnjarna. Učna doba tri leta. Za hrano in obleko se bo skrbelo.

Strojnika

za parni pogon, ki je obenem dober strugar, pridnega in zanesljivega, išče kolinska tovarna v Ljubljani. Stanovanje v tovarni, nastop takoj. Predstaviti se je osebno. Poročilo imajo prednost.

Tamburirco

spretno, sprejemem takoj. Hrana in stanovanje v hiši. Plača po dogovoru. Ponudbe na B. Pušnik, Vojnik pri Celju.

Pouk

Šoferska šola

L. oblast. konc., Camernik, Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jugovito). — Tel. 2236. Pouk in praktične vožnje.

Šoferska šola

oblastveno koncesijonirana, I. Gaberščik, bivši komisar za šoferske izpite, Ljubljana, Bleiweisova cesta 53. Prihodnji redni tečaj 1. julija.

Stanovanja

Pozor letoviščarjem!

Živčno bolni in vsi, ki želijo uživati krasno naravo v miru, dobe v bližini Ptujja lepo, meblirano stanovanje s tremi sobami in kuhinjo, živem in postrežbo po ugodni ceni. Naslov v upravnistvu pod št. 7071.

Trisobno stanovanje s poselsko sobo in pritliklinami išče za avgust višji uradnik. — Ponudbe na »Slovenca« pod »Ne daleč od centra«.

Stanovanje

komfortno, obstoječe iz štirih odnosno šestih sob z vsemi pritliklinami, se odda s 1. julijem v najem v naši palači v Praskovi ulici. Stanovanje ima dva separirana oddelka, vsakega s separatnim vodom. Prikladno za zdravnik ali odvetnika. Podrobnosti po razpoložljivi Pokojninskem zavodu za nameščenje v Ljubljani, Gledališka 8.

Vnajem

Hotel

v Gorskem kotaru (savska banovina), se daje v najem pod ugodnim pogojem. Inventar se odda za nizko ceno. Ceniene ponudbe na upravo »Slovenca« pod št. 7081.

Mlinar

kateri vse popravila lastnorocno izvrši in se ne boji nobene konkurence, išče mlin na tretji del, oziroma na račun. Ivan Kocuvan, Maribor, Radvanjska 13.

Glasba

Harmonij

nov, močan glas, 5 oktav, za nizko ceno prodaja Anton Dornič, izdelovatelj orgel, Radovljica.

Nov harmonij

5 oktav, 10 registrov, 2 vrsti jezičkov, napredaj, Ljubljana, Domobranska cesta 17, pritličje.

Poizvedbe

Zgubila se je

srebrna zapestnica od Hmeljnika do Bučne vasi dne 16. t. m. Pošten najditelj naj jo vrne na naslov: Pepca Smole, pri dr. Pauliču, Novo mesto.

Objave

Adresar:

za Dravsko banovino industrije, večje trgovine in obrti, ki je izšel za časa X. jubilejnega ljubljanskega velesejma. — Adresar je lepo urejen in razdeljen v branže, kot:

- I. Rudniki in topilnice
- II. Lesna industrija, trgovina in obrt
- III. Železna
- IV. Tekstilna
- V. Prehrana
- VI. Elektrotehnična
- VII. Gradbeni in keramični
- VIII. Papirna
- IX. Grafična
- X. Časopisi
- XI. Kemična
- XII. Usnjarska
- XIII. Radio, gramofoni in glasbila
- XIV. Avtomobili
- XV. Razne industrije, trgovine in obrti
- XVI. Denar. zavodi, špedicije, transp. društva, javna skladišča, car. posredniki, agenture in kom. inform. pisarne ter reklamni zavodi
- XVII. Pregled važnejših zdravilišč, kopališč in letovišč v Dravski banovini

Naroča se pri: REKLAMA »SATURN« — Ljubljana, Gosposvetska c. 5.

Adresar stane: pri plačilu vnaprej 35 Din kom. ali pri povzetju 37 Din komad.

Pri naročilu 10 komad. ali več 10% popusta.

Posestva

Nasvete za nove gradbe

načrte, proračune in nadzorstva izvršuje po zmeri ceni gradbeni in arhitektonični inženjerska pisarna Tehnični biro »Tehna« v Ljubljani — Mestni trg 25/I.

Še nekaj parcel

se prodaja. Vodmat-Zelena jama. Poizve se: Ljubljana, Zaloška cesta 21.

Enodružinsko hišo

skoraj novo, z vrtom — prodam takoj za 26.000 dinarjev. Takoj potrebno samo 15.000 Din. Primeren za upokojenca ali rudarja, ker je v bližini rudnika. Avgust Fabjančič, Senovo pri Rajhenburgu.

Manjše posestvo

oddaljeno 10 minut od Brezij (Marija pomagaj), po ugodni ceni prodam. Ciril Jelenc, puškar — Kranj 45.

Proda se

v večjem mestu Hrvatske žaga v pogonu; reže se hrastovina, lesa je vedno v obilici, rentabilnost zagotovljena. — Obrniti se je na: Poštanski pretinac 133, Sušak.

Hiša s hlevom

in lepim vrtom se prodaja. — Istotam tudi stavbene parcele napredaj. Dravljica št. 3. Cena ugodna.

Radio

Radioaparati

štiricevni, kompletni, za 1500 Din prodaja Andrej Štok, Rimska c. 12/III.

Kupimo

Deske

borove ali smrekove, vse ene vrste, dolge 430 cm, široke 20—25 cm, debele 4 cm, cca. 9 kub., postavljene na postajo Belinci, stružene na eni strani, kolikor mogoče brez grč, kupi in daje podrobnejša poročila župni urad Bogojina, Slovenska krajina. Ponudbe poslati vsaj do 6. julija 1930.

Pianino in avto

poltovornega, kupim. — Ponudbe na: M. Oberstar, Cerklje ob Krki.

Vsakovratno

zlatu kupuje po najvišjih cenah

CERNE, juvelir, Ljubljana, Wolfova ulica št. 3.

Kupi se takoj rabljen

kotel

(tank) za 15 do 20 tisoč litrov vsebine. Ponudbe naj se pošljejo na naslov Mestnega avtobusnega podjetja v Mariboru.

Prodamo

Omara za obleko

napredaj. — Vprašati: Samec Albina — Poljanski nasip 34.

Puhasto perje

kilogram po 38 Din razpošiljam po povzetju najmanj 5 kg. — Potem čisto belo gosje kg po 130 Din in čisti puh kg po 250 D. L. Brozović, Zagreb, Ilica 82. Kemič. čistilnica perja.

Tesan les

popolnoma suh, za takojšnjo uporabo pri stavbah, ima stalno v zalogi »Ilija«, družba z o. z., Dunajska cesta 46, telefon 28—20.

Za stavbe

vsakovrsten suh tesan in žagan les. Iadijska tla ceno oddaja — Fran Šuštar, Dolenskijska cesta. Telefon 2424.

Čitajte in širite »Slovenca«!

Slabi zobje

kvarijo najlepši obraz. Neprijeten duh ust je zoprni. Obe hibi odstranite s uporabo krasno osvežujoče Chlorodont-paste. Zobje dobijo krasen sijaj alonovine, posebno s uporabo zobčaste Chlorodont-ščetke, ker ista čisti zobe tudi na njih stranicah ter odstranjuje ostanki jedi, ki povzročajo gnilobo. Poskusite najprej z malo tubo Chlorodont-paste, ki stane Din. 8.—. Chlorodont-ščetka za otroke, za dame (meške ščetke), za gospode (trde ščetke). Pristno samo v originalnem modro-zelenem omotu s napisom Chlorodont. Dobiva se povsod. — Pošljite nam ta oglas kot tiskovino (omot ne zalepiti) dobili boste brezplačno eno poskusno tubo za večkratno uporabo. Tvojnice Zlatorog, Oddelek Chlorodont, Maribor. 3

Obrt

Mod. dam. krojačica

se priporoča za delo. — Cene letnih oblek od 30 do 100 Din. — Naslov v upravi »Slov.« št. 7196.

Hotel

restavracijo Mariborski dvor, Oset. — Prenočišča, kopalnica, garaža, avtomobil. Posečajte!

Gostilničarji, pozor!

Pristne domače in ogrske salame

kakor tudi najfinjši, polemendolski in polnomasten trapistovski SIR nudi delikatesna trgovina

I. Buzzolini, Ljubljana Lingarjeva ulica, za škofijo — (zajutrkovalnica). Na debelo. Na drobno.

Mlinarji!

Rz. prosa, ajdo in ječmen kupite najceneje pri A. VOLK, LJUBLJANA Resljeva cesta 24. Veletrgovina žita in moka.

Inserirajte v

»Slovenca«!

Zensko brado in nadležni lasje pod pazduho, na rokah in na nogah bodo s pomočjo CITO-KUR takoj odstranjeni. Zlasti na obrazu in na nogah, ki so pokrite le s prozornimi svilinami nogavicami, padejo ti moteči lasje v oči, in so Vas gotovo že velikokrat prinesli v neprimerno. CITO odstrani vse nezaželene lasne izraske v nekaj trenutkih garantirano, brez bolečin, brez nevarnosti, popolnoma in za vedno. — Gospa T. piše: »Počutili so srečno, odkar sem s CITO lasnim svažnikom, odstranila korenine nezaželenih lasnih izraschkov.« — Uporabljajo tudi gospodje. Brijte brez mila, brez noža, brez aparata. — ena 12 Din, 3 steklenice 25 Din. Dr. Nic. Kémeny, Košice D Poštai predal 12/D 3. C.S.B.

J. Maček

Ljubljana, Aleksandrova c. 12 v oblekah in površnikih najcenejši.

Stavbni les

deske za obijanje stropov i. t. d. Trd, parjen bukov, hrastov in javorov les, več let naravno sušen — ima stalno v zalogi po zelo ugodnih cenah trdka

REMEC - CO.

LJUBLJANA, Kersnikova ulica 7.

Dostavlja se v Ljubljano in okolico na lice mesta.

Pridobivajte novih naročnikov!

Dvokolesa

teža od 7 kg naprej

uajlažjega in najmodernejšega tipa najboljših svetovnih tovarn. Otroški vozički od najpreprostejšega modela. Izdelujejo se tudi po okusu naročnika. Šivalni stroji, motorji pnevmatika, posamezni deli. Velika izbira, najnižji cene. Prodaja na obroke. Ceniki franco. »TRIBUNA« F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, LJUBLJANA, Karlovska c. št. 4.

AVINAL' ozdravi pijančevanja!

Izdelek berlinskega lekarnarja Francka, je edino sredstvo, ki pa je zdravju neškodljivo; z njim morete odvažiti pijance, ne da bi sami kaj vedeli zato. Polno zahvalnic ozdravljenih. Cena 220 Din. Razpošilja generalni zastopnik za Ju oslavitelj

N. Popović — Beograd, Kolarčeva 7

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem naznamo žalostno vest, da je naš dobri in skrbni oče, stari oče in tast, gospod

Baltazar Baebler

višji sodni oficial v pokoju

v nedeljo, dne 22. junija po kratki in težki bolezni umrl. Pogreb nepozabnega pokojnika bo v torek dne 24. junija ob 1/2 popoldne na pokopališče v Radečah.

Ljubljana, Ptuj, Radovljica, Radeče, 23. junija 1930.

žalujoči ostali.

dr. Martin Matek

infulirani stolni prošt, kn. šk. duhovni in konzistorijalni svetovalec, odlikovan z redom sv. Save III. vrste, predsednik kn. šk. cerkvenega sodišča, prosinodalni eksaminator in predsednik izpraševalne komisije za ordinande, ravnatelj kn. šk. ordinarijske pisarne, predsednik cenzurne komisije za cerkveno umetnost in kn. šk. sveta za spomenike, član kn. šk. nadzorstvenega sveta, član izpraševalne komisije za bogoslovne izpite, prodirektor kn. šk. bogoslovnega učilišča,

po daljši, težki, s krščansko vdanostjo v presveto voljo božjo prenašani bolezni, in po vsakdanjem prejemu sv. zakramentov, danes dne 23. junija 1930 ob pol 5, v 70. letu svojega življenja, mirno v Gospodu zaspal.

Telesni ostanki pokojnikovi bodo v sredo, dne 25. junija ob 2 pred hišo žalosti na Slomškovem trgu št. 18 blagoslovljeni, potem v stolno in mestno župnijsko cerkev sv. Janeza Krstnika prenešeni ter po mrtvaških molitvah in ponovni blagoslovitvi na Magdalenskem župnijskem pokopališču v Pobrežju pokopani.

Mrtvaški oficij in slovesna sv. maša zadušnica se bosta opravila v četrtek, dne 26. junija 1930 ob tričetrt na 8 v mariborski stolni in mestni župnijski cerkvi.

V Mariboru, dne 23. junija 1930.